

VÄIKE-MAARJA VALLA ÜLDPLANEERINGU LÄHTESEISUKOHTADELE JA KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUSELE LAEKUNUD ETTEPANEKUD

Sisukord

MINISTEERIUMID	2
RAHANDUSMINISTEERIUM.....	2
MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUM.....	7
SISEMINISTEERIUM.....	7
MAAELMUMINISTEERIUM.....	8
AMETID	10
MUINSUSKAITSEAMET.....	10
KESKKONNAAMET.....	15
POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET.....	29
LENNUAMET.....	30
PÄÄSTEAMET.....	30
TARBIJAKAITSE JA TEHNILISE JÄRELEVALVE AMET.....	30
MAANTEEAMET.....	31
MAA-AMET.....	40
PÕLLUMAJANDUSAMET.....	43
KOHALIKUD OMAVALITSUSED	44
JÄRVA VALLAVALITSUS.....	44
TAPA VALLAVOLIKOGU.....	44
ETTEVÕTTED, ISIKUD JMS	45
EESTI RAUDTEE AS.....	45
RIIGIMETSA MAJANDAMISE KESKUS.....	47
TARMO VARA OÜ, ARTISTON OÜ, TARMO LÄLL, ÜLLE LÄLL.....	49
KARO METS OÜ, EREMKA OÜ.....	54

Nr	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Kirja sisu (lühendatult)	Omavalitsuse seisukohad
	MINISTEERIUMID			
1	RAHANDUSMINISTEERIUM	27.02.2020 nr 14-11/571-3	<p>Tutvunud esitatud üldplaneeringu lähteseisukohtadega ja KSH väljatöötamise kavatsusega ning lähtuvalt PlanS § 81 lõikest 2 märgime, et esitatud materjalid on asjakohased ja esitame:</p> <p>1. Ettepanekud Väike-Maarja valla üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja KSH väljatöötamise kavatsusele</p> <p>1.1. Erinevate keskuste arengu kavandamisel võtta lähtealuseks Lääne-Viru maakonnaplaneeringus toodud keskuste võrgustik, keskuste hierarhia ning teenustasemed. Asustuse arengut suunavate juhiste osas tuleb lähtuda maakonnaplaneeringus sätestatud põhimõtetest.</p> <p>1.2. Teeme ettepaneku väärtuslike maastike teema käsitlemisel kaaluda lisaks maakonnaplaneeringuga määratud väärtuslike maastike piiride täpsustamisele ka kohaliku tasandi väärtuslike maastike määramist ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmist. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu peatükis 4.1 „Väärtuslikud maastikud“ on märgitud, et teemaplaneeringuga oli varasemalt määratletud ka kohaliku tähtsusega väärtuslikud maastikud, kuid maakonnaplaneeringu koostamise käigus otsustati, et kohaliku tasandi väärtuslike maastike määramine on kohalike omavalitsuste pädevuses ning edaspidi määratakse need üldplaneeringutega.</p> <p>1.3. Teeme ettepaneku rohevõrgustiku toimimist tagavate</p>	<p>1.1 – 1.4 Arvestame esitatud ettepanekutega üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisel.</p> <p>1.5 Arvestame esitatud ettepanekuga. Maakonnaleht Virumaa Teataja on lisatud infokanalite nimekirja.</p> <p>1.6 – 1.9 Arvestame esitatud ettepanekutega üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisel.</p>

		<p>tingimuste täpsustamisel ning sellest tekkivate kitsenduste määramisel kaaluda lisaks maakonnaplaneeringust tuleneva rohevõrgustiku piiride täpsustamisele ka kohaliku tasandi rohevõrgustiku elementide (tuumalad ja koridorid) määramist. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu peatükis 4.4 „Roheline võrgustik“ on märgitud, et teemaplaneeringuga oli varasemalt määratletud ka kohaliku tähtsusega rohekoridorid, kuid maakonnaplaneeringu koostamise käigus otsustati, et kohaliku tasandi koridoride määramine on kohalike omavalitsuste pädevuses. Üldplaneeringute koostamisel saab kohaliku tasandi rohekoridoride määramisel ja täpsustamisel aluseks võtta varasemalt koostatud teemaplaneeringu joonise (lisa 10), lähtudes käesolevas maakonnaplaneeringus määratletud kasutustingimustest.</p> <p>1.4. Juhime tähelepanu, et lisaks põhimõtete ja tingimuste määramisele alternatiivsete energiaallikate rajamiseks soovitab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kaaluda üldplaneeringu koostamisel võimalusi energia tootmiseks vajalike alade kavandamiseks ja teha sellekohast koostööd. Vastavad soovitused ja põhimõtted on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium edastanud kohalikele omavalitsustele kirjadega 07.01.2020 nr 17-7/2019/112 ja 13.03.2019 nr 17-7/2019/2142.</p> <p>1.5. Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse punktis 8.1. „Infokanalid“ on loetletud peamised infokanalid, mille kaudu edaspidi üldplaneeringu ja KSH kohta infot levitatakse. Palume lisada loetellu ka maakonnalehe Virumaa Teataja või üleriigilise levikuga ajalehe, mille Väike-Maarja Vallavalitsus on määranud valla ametlike teadete avaldamise kohaks.</p> <p>1.6. PlanS § 125 lõige 3 sätestab, et kohaliku omavalitsuse volikogu võib olulise avaliku huvi olemasolu korral algatada detailplaneeringu koostamise alal või juhul, mida PlanS-is ei kirjeldata. Palume üldplaneeringu seletuskirjas kirjeldada põhimõtteid, mille alusel määratakse oluline avalik huvi, mida arvestades võib kohaliku omavalitsuse volikogu</p>	
--	--	---	--

		<p>algatada detailplaneeringu koostamise.</p> <p>1.7. PlanS § 142 lõike 1 kohaselt võib detailplaneering põhjendatud vajaduse korral sisaldada kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduste muutmise ettepanekut. Kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduse muutmiseks loetakse muuhulgas üldplaneeringuga määratud maakasutuse juhtotstarbe ulatuslikku muutmist. Palume üldplaneeringu seletuskirjas kirjeldada põhimõtteid, mille alusel otsustatakse/kaalutakse, kas detailplaneeringu algatamise taotluses soovitud juhtotstarbe muudatused on nn ulatuslikud või mitte.</p> <p>1.8. Üldplaneeringu eesmärk on kogu valla territooriumi või selle osa ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine. Palume elamumaa ja teiste juhtotstarvetega maaaladel lubatud kõrvalkasutuste korral seletuskirjas kirjeldada nende rakendamise põhimõtteid, et tagada omavalitsuse üldplaneeringu kui juhtimisinstrumendi rakendamine.</p> <p>1.9. PlanS § 74 lõike 5 kohaselt on üldplaneering kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja detailplaneeringu koostamise ja detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel projekteerimistingimuste andmise alus. Palume pöörata tähelepanu projekteerimistingimuste andmise aluste määramise vajadusele detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel, sh ehitusmaht, hoonestuse kõrguspiirang ja haljastusnõuded. Palume määratleda võimalikult täpselt, kui ulatuslikku piirangute muutmist detailplaneeringu koostamisel ei loeta üldplaneeringu muutmiseks.</p>	
		<p>2. Palume arvestada</p> <p>2.1. Väike-Maarja valla üldplaneeringu aluseks olev Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+ ja olemasolevad maakondlikud uuringud on kättesaadavad aadressil https://maakonnaplaneering.ee/laane-virumaaplaneering.</p>	<p>2.1 – 2.10 Arvestame esitatud ettepanekute ja dokumentidega üldplaneeringu koostamisel.</p>

		<p>2.2. PlanS §-s 11 on sätestatud teabe piisavuse põhimõte, mille kohaselt planeerimisalase tegevuse korraldaja peab planeerimisel arvesse võtma asjakohaseid ruumilist arengut mõjutavaid strateegiaid, riskianalüüse, kehtivaid planeeringuid, arengukavasid ning teisi ruumilist arengut mõjutavaid dokumente ja muud asjakohast teavet. Põhjalikumalt on planeerimisseaduse peatükis 2 sätestatud olulistest põhimõtete rakendamisest kirjutatud juhendmaterjalis „Planeerimise põhimõtete rakendamine“, mis on kättesaadav aadressil https://planeerimine.ee/static/sites/2/planeerimise-pohimotted_2016.pdf. Sellest tulenevalt palume arvestada volikogude poolt heaks kiidetud Lääne-Viru maakonna arengustrateegia 2030+ põhimõtetega.</p> <p>2.3. Üldplaneeringu koostamiseks vajalikud materjalid on koondatud veebilehel www.planeerimine.ee alamteemana „Üldplaneeringute koostamine 2019-2020“ https://planeerimine.ee/yldplaneering/. Samas on leitavad abistavad materjalid üldplaneeringu menetluse sisukaks läbiviimiseks https://planeerimine.ee/yldplaneering/yp-menetlus/.</p> <p>2.4. Üldplaneeringu koostamisel palume kasutada nõustikku „Nõuandeid üldplaneeringu koostamiseks“, mis on kättesaadav aadressil https://planeerimine.ee/seadusjajuhendid/ypnoustik/. Soovitame kasutada nõustikus toodud mõisteid.</p> <p>2.5. Palume arvestada vajadusega kohandada üldplaneeringu lahenduse kaudu asustust, elukeskkonda ja taristut sobivaks kahanevale ja vananevale elanikkonnale. Üldplaneeringu koostamisel soovitame kasutada juhendmaterjali „Suunised kahanevate piirkondade säästlikuks ruumiliseks planeerimiseks“, mis on kättesaadav aadressil https://planeerimine.ee/seadus-ja-juhendid/kahaneva-asustusega-piirkond/.</p> <p>2.6. Maakonnaplaneeringus toodud rohelise võrgustiku paiknemise ja kasutustingimuste täpsustamisel palume</p>	
--	--	--	--

		<p>kasutada Keskkonnaagentuuri tellimusel valminud juhendmaterjali „Rohevõrgustiku juhendmaterjal“, mis on kättesaadav aadressil https://www.keskkonnaagentuur.ee/et/projektid/elme/materjalid/rohevorgustikutoimivusean_aluus-ja-planeerimisjuhendi-koostamine.</p> <p>2.7. Asulate olukorda väljaspool keskuslinna kirjeldab „Eesti väikeasulate uuring“, mis teeb ettepanekud väikeasulate elujõu hoidmiseks nii riigi kui ka kohaliku omavalitsuse tasandil. Uuring pakub asustusüksuste tasemel üleriigiliselt võrreldavaid alusandmeid, mis on vajalikud asustuse arengu täpsustamiseks linnade ja valdade üldplaneeringutes ning teistes arengudokumentides. Uuring on kättesaadav aadressil https://planeerimine.ee/2019/03/eestivaikelasulate-uuring/.</p> <p>2.8. Palume üldplaneeringu lahenduste väljatöötamisel arvestada Keskkonnaministri 29.03.2019 käskkirjaga nr 1-2/19/276 kinnitatud „Teatavate õhusaasteainete heitkoguste vähendamise riikliku programmiga aastateks 2020–2030“, mis on kättesaadav aadressil https://www.envir.ee/et/eesmargidtegevused/valisohukaits_e/ohusaasteainetevahendamisprogramm-ovp.</p> <p>2.9. Palume üldplaneeringu vormistamisel ja ülesehitamisel juhinduda riigihalduse ministri 17.10.2019 määrusest nr 50 „Planeeringu vormistamisele ja ülesehitusele esitatavad nõuded“. Määruse § 7 lõikest 2 tulenevalt peab enne määruse jõustumist algatatud, kuid määruse jõustumise ajal veel kehtestamata üldplaneering selle kehtestamisel alates 2020. aasta 1. maist vastama määruse nõuetele.</p> <p>2.10. Teave üldplaneeringute uuringute ja analüüside toetusmeetme taotlusvooru „Üldplaneeringu koostamiseks vajalikud uuringud ja analüüsid 2020“ kohta on leitav Riigi Tugiteenuste Keskuse veebilehel aadressil https://www.rtk.ee/uldplaneeringu-koostamiseksvajalikud-uuringud-ja-analuusid-2020.</p>	
--	--	--	--

			<p>Väike-Maarja valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse peatükis 8.2 „Koostöö tegijad ja kaasatavad“ on esitatud nimekiri, kellega tuleb üldplaneeringu koostamisel koostööd teha või keda tuleb planeeringu koostamisse kaasata.</p> <p>Palume loetellu „Asutused ja isikud, kes kaasatakse Väike-Maarja valla üldplaneeringu koostamisse“ lisada Kaitseliidu (riigikaitse ehitised), MTÜ Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu (maakondlik arendusorganisatsioon) ning Väike-Maarja vallas jäätmeäitlusega tegelev ettevõtte.</p> <p>Palume hoida Rahandusministeeriumi regionaalhalduse osakonna Lääne-Viru talitust kursis valla üldplaneeringu menetlusega ja teavitada kõikidest avalikest aruteludest. Teavitused saata e-posti aadressile info@fin.ee. Ühtlasi palume valla veebilehel kajastada üldplaneeringu koostamise protsessi kohta jooksvalt ajakohast teavet. Palume esitada Väike-Maarja valla üldplaneeringu eelnõu (eskiislahendus) Rahandusministeeriumile vastavalt PlanS § 81 lõikele 3 täiendavate koostöötegijate ja kaasatavate isikute ning asutuste määramiseks.</p>	<p>Arvestatud. Kaasatavate asutuste ja isikute nimekirja lisatud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaitseliit - MTÜ Lääne-Viru Omavalitsuste Liit - AS Ragn-Sells <p>Kaasame Rahandusministeeriumi jooksvalt üldplaneeringu koostamise protsessi ja aruteludesse</p>
2	MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTERIUM	21.02.2020 nr 1.10-17/20-0026/513-5	<p>Palume arvestada Maanteeameti 11.02.2020. a kirjas nr 15-2/20/4706-3 ning Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti 18.02.2020. a kirjas nr 16-6/18-3047-006 tehtud ettepanekutega.</p> <p>MKMil, Lennuametil ja Veeteede Ametil ettepanekuid ei ole.</p>	Teadmiseks võetud.
3	SISEMINISTERIUM	19.02.2020 nr 7-1/11-30	<p>Siseministeeriumil puudub täna vajadus Väike-Maarja ÜP-s täiendavate riigikaitse otstarbega maa-alade ja riigikaitseobjektidest tulenevate piirangute määramiseks.</p> <p>Juhime teie tähelepanu asjaolule, et Ebavere külas, Päästekooli õppeväljaku (92701:001:0300) ja Harjutusväljaku (92701:001:1030) kinnistutel paikneb arenev Sisekaitseakadeemia Päästekolledži harjutusväli. Kooskõlastame ilma täiendavate märkusteta.</p>	Teadmiseks võetud. Kaasame Siseministeeriumi jooksvalt üldplaneeringu koostamise protsessi ja aruteludesse.

			<p>Samas palume informeerida ministeeriumit tulevikus juhul, kui planeeringuga kaasneb olulisi asutuse muutusi, valla territooriumile planeeritakse ehitada või rajada kõrgemaid ehitisi (hooned, tuulepark vms) või kehtestatakse dronide lennupiirangu ala, et saaksime analüüsida, kuidas nimetatud muutused, arendused ja võimalikud lennupiirangu alad võivad mõjutada ministeeriumi valitsemisala asutuse ülesannete täitmist, sideteenuste levi ning võimalike riigikaitse objektidest tulenevaid vajadusi ja piiranguid.</p>	
4	MAAELMUMINIS-TEERIUM	10.02.2020 nr 4.1-5/198-1	<p>Maaeluministeerium saatis kõikidele kohaliku omavalitsuse üksustele kirja (meie kiri nr 4.13/628, 20.05.2019), milles on väljendatud seisukohad ja põhimõtted väärtusliku põllumajandusmaa käsitlemiseks üldplaneeringus. Eelkirjeldatud põhimõtteid toetab ka Lääne-Viru maakonna planeeringu seletuskirja peatükis 3.2.1 väärtusliku põllumajandusmaa kohta toodud käsitlus.</p> <p>Teatame, et Maaeluministeeriumis jätkub väärtuslikku põllumajandusmaad käsitleva seaduse eelnõu väljatöötamine. Eelnõu väljatöötajana oleme seisukohal, et väärtusliku põllumajandusmaa kui ühe väärtuslikuima loodusressursi ja toidujulgeolekut garanteeriva maa kaitsmine on riigi ja kohaliku omavalitsuse vahelises koostöös elluviidav kohustus. Lisaks väärtusliku põllumajandusmaa terminile kavandatakse eelnõuga seadustada üheselt mõistetavad ja põhimõttelised kitsendused, et tagada ühtsetel alustel kogu riigis väärtusliku põllumajandusmaa ja selle mullastiku kaitse ning selle kaudu toidujulgeolek. Eelnõu kohaselt määratakse väärtusliku põllumajandusmaa massiivid ja seatakse nende kaitse- ja kasutustingimused üldplaneeringuga.</p>	<p>Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel, arvestades muuhulgas teiste tegevusvaldkondade esindajate huvide ja vajadustega, et leida tasakaalustatud ruumilahendus, mis ühelt poolt kaitseb väärtuslikke põllumajandusmaad ja säilitab võimaluse põllumajandusmaade tootmiseks, kuid samas võimaldab maakasutuse mitmekesistamist.</p> <p>Väärtuslike põllumajandusmaade käsitlusel võtame arvesse Lääne-Viru maakonnaplaneeringu, Maaeluministeeriumi seisukohad, reaalsuses eksisteeriva olukorra ja kohalikud vajadused.</p>
			<p>Lisaks märgime järgmist.</p> <p>1. Väärtuslikku põllumajandusmaad käsitleva eelnõu kohaselt on Lääne-Viru maakonnas väärtuslikud põllumajandusmaad linnas ja alevis paiknevad kuni kahe</p>	<p>1. Teadmiseks võetud. Täpsustame, et Väike-Maarja üldplaneeringu koostamisel võetakse väärtuslike põllumajandusmaade määratlemisel lähtekohaks, et väärtuslikud põllumajandusmaad on alevikes ja küldes</p>

		<p>hektari suurused maatulundusmaa sihtotstarbega põllumajandusmaa massiivid, mille mullastiku kaalutud keskmine boniteet on 40 hindepunkti või enam. See tähendab, et alevikes ning külates olevad väärtusliku põllumajandusmaa massiivi tunnustele vastavad põllumajandusmaa massiivid tuleks määrata väärtuslikuks põllumajandusmaaks.</p> <p>2. Planeerimisseaduse § 75 lõike 1 punkti 14 kohaselt on üldplaneeringu ülesandeks väärtuslike põllumajandusmaade määramine ja nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine. Väärtuslikku põllumajandusmaad käsitleva seaduse eelnõuga lähtutaksegi nimetatud sättest ning seadusega kehtestatakse väärtusliku põllumajandusmaa kaitsetingimused tuleb määrata ja tagada üldplaneeringuga. Palume väärtuslike põllumajandusmaade kaitse- ja kasutustingimusi üldplaneeringus ja KSH aruandes käsitleda võimalikult üksikasjalikult ja täpselt, lähtudes põhimõttest, mille kohaselt eelistatakse põllumajandusmaa säilimist ehitamisele. Rõhutame, et väärtuslikku põllumajandusmaad tuleb kasutada säästlikult ja ette vaatavalt. Üldplaneeringus kui pikaajalist arengut käsitlevas dokumendis peaks olema kõik erisused, sealhulgas avalikku huvi väljendavad erisused ja üksikasjad, täpselt ja üheselt mõistetavalt kajastatud ning põhjendatud. Üldplaneeringut saab kooskõlastada üksnes siis, kui üldplaneeringuga seotud dokumentides on antud ühene ülevaade väärtusliku põllumajandusmaa kasutusega seotud asjaoludest ja põhjendustest.</p> <p>Lähtuvalt kirja punktides 1 ja 2 toodud seisukohtadest palume täpsustada üldplaneeringu lähteseisukohti käsitleva dokumendi jaotises 4 „Üldplaneeringu valdkonnad“ ja jaotises 5.4 „Mõju sotsiaal-majanduslikule keskkonnale“ väärtuslike põllumajandusmaade kohta toodud mõistet ja sisu.</p> <p>3. Oleme seisukohal, et selguse ja üheselt mõistetavuse tagamiseks tuleks väärtuslikule põllumajandusmaale määrata põllumajandusmaa sihtotstarbelist kasutamist</p>	<p>(mitte linnas ja alevis) paiknevad vähemalt kahe hektari suurused maatulundusmaa sihtotstarbega põllumajandusmaa massiivid, mille mullastiku kaalutud keskmine boniteet on 40 hindepunkti või enam.</p> <p>Teie kirjas on vastuolu. Lõigu alguses on juttu linnadest ja alevikest ning väiksematest kui 2 ha suurustest maatulundusmaa sihtotstarbega põllumajandusmaa massiividest. Hiljem juhitakse tähelepanu, et alevikes ja külates etteantud tunnustele vastavad põllumassiid on väärtuslikud.</p> <p>2. – 3. Selgitame, et ainuüksi juhtotstarbe määramine ei taga väärtuslike põllumajandusmaade kaitset. Väärtuslike põllumajandusmaid käsitleme üldplaneeringus kui maakasutust- ja ehitustegevust piiravat ja mõjutavat väärtust. Maakonnaplaneeringus esitatud ja maaeluministeeriumi täiendatud metodika alusel genereeritavad väärtuslikud põllumajandusmaad säilitatakse esmajärjekorras põllumajanduslikuks tootmiseks, kuid tasakaalustatud ja pikaajalise maakasutuse saavutamiseks võib olla pärast üldplaneeringu kehtestamist vajalik ja võimalik põllumajandusmaast erineva juhtotstarbe määramine. Muuhulgas ei välista kõik põllumajanduslikust tootmisest erinevad maakasutuse funktsioonid maa endiselt kasutamist põllumajandusliku maana (nt tuulikute või päikesepaneelide kavandamine väärtuslikule põllumajandusmaale).</p> <p>Detailplaneeringu koostamise kohustuse</p>
--	--	--	---

			<p>tagav maakasutuse juhtotstarve. Väärtuslikku põllumajandusmaad käsitleva seaduse eelnõuga kavandataksegi täiendada planeerimisseaduse § 142 lõiget 1 punktiga 11, mille kohaselt kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduse detailplaneeringuga muutmine on üldplaneeringuga määratud väärtusliku põllumajandusmaa maakasutuse juhtotstarbe muutmine. See tähendab, et üldplaneeringu kehtestamise järel võib väärtuslikku põllumajandusmaad hõlmata muul otstarbel kui põllumajanduslik otstarve üksnes detailplaneeringuga. Lähtuvalt nimetatust palume üldplaneeringu lähteseisukohti käsitleva dokumendi jaotises 4 „Üldplaneeringu valdkonnad“, kus on käsitletakse detailplaneeringu kohustusega alade ja juhtude määramist, sellega arvestada. Selgitame, et väärtuslikku põllumajandusmaad käsitlevas seaduse eelnõus nähakse ette võimalus kohaliku omavalitsuse otsustusõiguse laiendamiseks olukordades, mida näiteks ei ole võimalik üldplaneeringu koostamise ajal ette näha. See tähendab, et kui väärtuslikule põllumajandusmaale ehitamine ei vasta üldplaneeringuga seatud kaitse- ja kasutustingimustele, kuid ehitamiseks esineb muu avalik huvi või erahuvi, mis kaalub üles väärtusliku põllumajandusmaa säilitamise avaliku huvi, võib kohaliku omavalitsuse üksus küsimuse detailplaneeringuga lahendada, kaasates kooskõlastusmenetlusse Põllumajandusameti.</p> <p>Meie arvates tagavad nimetatud õiguslikud meetmed tõhusamalt ja üheselt mõistetavamalt väärtusliku põllumajandusmaa kaitse.</p>	<p>sätetamine väärtuslikule põllumajandusmaale on ebamõistlik halduskoormus, kuna igasugune maakasutuse muudatus üldplaneeringus ei pea ilmingimata tähendama detailplaneeringu koostamise kohustust ehk tervikliku ruumilahenduse loomist alal. Näiteks kui soovitakse rajada väärtuslikule põllumajandusmaale põllumajanduslike toodete hoidmiseks hoidlat või tootmishoonet, tuleks samuti algatada detailplaneeringu koostamine. See tähendab suurt halduskoormust maaomanikule, omavalitsusele, erinevatele ametitele, kuigi tegevus pigem toetab põllumajanduslikku tootmist.</p> <p>Mõistlik ei ole automaatselt keelata alternatiivse maakasutuse määramist väärtuslikel põllumajandusmaadel, vaid anda omavalitsusele ruum kaalutusotsuse alusel alternatiivse maakasutuse lubamist, kui see on põhjendatud ning põllumajandusliku tootmise eesmärk on endiselt omavalitsuses tagatav.</p>
	AMETID			
5	MUINSUSKAITSE-AMET	24.02.2020 nr 1.1-7/2484-3	<p>Üldplaneeringu koostamisel kultuuripärandiga arvestamise ja Muinsuskaitseametiga koostöö tegemise nõue tuleneb MuKS § 3 lg-st 7, mis näeb ette, et riik ja kohaliku omavalitsuse üksused arvestavad oma ülesannete täitmisel kultuuripärandi kui avaliku väärtusega ning teevad</p>	<p>Arvestame üldplaneeringu koostamisel vajadusega teha koostööd Muinsuskaitseametiga.</p>

		<p>omavahel koostööd, et toetada kultuuripärandi säilimist ja kasutuses hoidmist. Seega on kohaliku omavalitsuse ülesanne teha Muinsuskaitseametiga üldplaneeringu koostamise raames koostööd, mille käigus kajastatakse üldplaneeringus kokku lepitud maakasutuse valdav otstarve ning ehitus- ja kasutuspiirangud.</p>	
		<p>Riikliku kaitse all olevaid kultuurimälestisi tuleb käsitleda üldplaneeringu seletuskirjas eraldi peatükina. Muinsuskaitseamet soovib käsitleda üldplaneeringu seletuskirjas kultuurimälestisi tabeli vormis või nimekirjana (vt Lisa 1), kus hinnatakse mälestise tehnilist seisundit, kasutusfunktsiooni, leevendusi ja kavandatavad tegevusi jm.</p> <p>Mälestiste kasutuses hoidmine ja kasutuseta mälestistele funktsiooni leidmine peab olema valla üldplaneeringus käsitletav teema. Korrastatud ja hoitud kultuuriväärtused loovad elamisväärsema ja atraktiivsema elukeskkonna, mis aitab kaasa elukvaliteedi tõusule, loob töökohti, elavdab majandust ja kasvatab piirkonna konkurentsivõimet. Üldplaneeringu kaartidel tuleb tähistada maa-alalised mälestised alana, üksikmälestis näidata punktina. Kaardimaterjali väljatrukil võivad mälestised olla tähistatud eristuva leppemärgiga.</p>	<p>Teadmiseks võetud. Üldplaneeringu koostamisel käsitletakse riikliku kaitse all olevaid kultuurimälestisi lahenduse väljatöötamisel, kuid neid, sh nende nimekirju ei kehtestata üldplaneeringu koosseisus, kuna tegemist on olemasolevate objektide ja aladega, mida üldplaneeringuga ei kavandata.</p>
		<p>Muinsuskaitseamet kultuuripärandi valdkonna asjatundjana soovib üldplaneeringu koostamisel kaardistada ja arvestada järgmisi teemasid, mis vajavad planeeringu elluviimisega kaasneva võivate mõjude hindamist, et tagada planeeringualal säästva arengu põhimõtteid järgiv ja kultuurimaastiku ajalise mitmekihilisust säilitav elukeskkonna parendamine.</p> <p>1. Veel avastamata arheoloogiapärandi prognoosimine. Üldplaneeringu koostamisel tuleb silmas pidada, et lisaks riigi kaitse all olevatele arheoloogiamälestistele on maastikul palju avastamata arheoloogiapärandit, millega arvestamine tagab kultuurimaastiku ajalise mitmekihilisuse</p>	<p>1. ÜP koostamisel ja selle KSH läbiviimisel arvestatakse teadaolevate arheoloogiliselt väärtuslike aladega ning asjaoluga, et nende läheduses võib olla veel leidmata kultuuriväärtusi. Täiendava analüüsi läbiviimine ajalooliste kaartide ning tänapäevase reljeefi- ja maakasutuskaartide põhjal ei ole ÜP ja selle KSH ülesanne. Leidmata leidude kaitsesse suhtume tähelepanuga, kuid samas oleme seisukohal, et täiendava tingimuse seadmine igasugusele arendustegevusele ei ole proportsionaalne;</p>

		<p>säilimise. Arheoloogiapärandid kui inimtekkelisi või selge inimõjuga kohti võib olla kõikjal, kuid nende paiknemise tõenäosust on paljudel puhkudel võimalik maastikku analüüsides prognoosida. Näiteks juba teada olevate muinas- või keskaegsete asustuskeskuste lähedalt või samatüübilistelt maastikelt on tõenäosus avastada varasemate inimeste elu- ja matmispaiku (nt mere, järvede ja jõgede rannamoodustistelt kiviaegseid asulakohti, vanade külade lähedal liivastelt küngastelt külakalmistuid jne). Lääne-Virumaa piirkond, sealhulgas ka tänapäevane Väike-Maarja vald, oli muinasajal tihedasti asustatud ala, sellest annavad muuhulgas tunnistust mitmed linnused (nt Äntu Punamägi ja Tammiku Rahaaugumägi), asulad, matmispaigad, pühapaigad ja haruldased metallidetektori abil leitud leiud. Kuivõrd elu- ja matmispaikade asukohti maastikul on teatud piirini võimalik prognoosida, siis juhuleidude paiknemist maastikul on väga keeruline ette ennustada, kuid juba teada olevate leiukohtade kaardistamine annab infot kunagise asustuse paiknemisest; mitmete suuremate muinasaegsete asustusüksuste täpsem ülesehitus ja ulatus ei ole seni veel teada.</p> <p>Arheoloogiapärandi seisundit ja säilimist mõjutab senise maakasutuse muutmine, eeskätt ehitus-, kaeve- või muu mullatöö (nt kaevandused, suured taristuobjektid, ulatuslikud uued elamu- ja tööstusalad, jõesuudmete süvendamine jms). Aladel, kus üldplaneeringuga kavandatakse senise maakasutuse muutust, mis toob endaga kaasa ulatuslikke kaevetöid, on üldplaneeringu koostamise käigus vajalik ja põhjendatud markeerida ära tõenäolised arheoloogiliselt väärtuslikud alad, kus hiljem tuleb keskkonnamõju hindamisel läbi viia arheoloogiline uuring (leire või eeluuring, olenevalt planeeritavast ja planeeringuala suurusest) (MuKS § 31 lg 3, ÜP nõustik ptk 4.7.1, samuti arheoloogiapärandi kaitse Euroopa konventsiooniga toodud põhimõtted, millega soovitatakse konventsiooniga ühinenud riikidel hoolitseda, et mh arheoloogiapärandisse puutuv oleks arvesse võetud eri astme planeerimiskavades). Juhised veel avastamata arheoloogiapärandi prognoosimiseks sõnastatakse iga kord, lähtuvalt valla eripärast. Üldplaneeringu koostamise ja selle</p>	<p>2. – 4. Arvestatakse vastavalt üldplaneeringu täpsusastmele ja seadusega antud võimalustele teemasid suunata. Üldplaneeringu koostamisel vaadatakse üle olemasolevad objektid ja alad ning vajadusel nähakse ette täiendavaid objekte ja alasid kui nende olemus eraldi väärtustamist tingib.</p>
--	--	---	--

		<p>keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus arheoloogiliselt väärtuslike alade prognoosimiseks tuleb eriti silmas pidada riigi kaitse all olevaid arheoloogiamälestiste ja arheoloogiliste leiukohtade kontsentratsioonialasid, kuid lisaks allikakriitiliselt koondada arheoloogia arhiivides olevaid andmeid ja teha üldistav analüüs ajalooliste kaartide ning tänapäevase reljeefi- ja maakasutuskaartide põhjal. Et välja selgitada tõenäolised arheoloogiliselt väärtuslikud alad, soovitame planeerijal konsulteerida Muinsuskaitseameti arheoloogianõunikuga.</p> <p>2. Olemasolevad ja potentsiaalsed miljööväärtuslikud alad</p> <p>Kohalikku kultuuripärandit silmas pidades võivad miljööväärtuslikud alad olla nii tüüpilised kui ka eriilmelised ehitatud keskkonnad. Miljööväärtuslike alade määramisel soovitame analüüsida väljakujunenud asustusstruktuuri ja teedevõrku ning muid paigale omaseid väärtusi: krundi suurusi, hoonestuslaadi, hoonestuse ja muid kujundamise elemente, ehitusmaterjale, maakasutust jms. Miljööaladele seatavad kaitse- ja kasutustingimused peavad tagama uue hoonestuse ja maakasutuse sobitumise vanaga, et olemasolevad väärtused säiliks ja tõuseksid esile (PlanS § 75 lg 1, p 16). Miljööväärtuslike alade ja väärtuslike üksikobjektide määramisel saab kasutada varasemaid uuringuid, sealhulgas Muinsuskaitseameti tellitud valdkondlikke uuringuid. Need on leitavad Muinsuskaitseameti arhiivist (Pikk 2, Tallinn), enamik neist on digitaalselt olemas ka Muinsuskaitseameti kodulehel ja registris:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Maaehituspärand (https://register.muinas.ee/public.php?menuID=rehemaja&action=list); 2. Muistised ja pärimuspaigad (https://register.muinas.ee/public.php?menuID=placeinfo); 3. 20. sajandi väärtuslik arhitektuur (https://register.muinas.ee/admin.php?menuID=architecture); 4. Koolimajad (https://register.muinas.ee/ftp/XX_saj._arhitektuur/alusuur 	
--	--	---	--

		<p>ingud/Maakoolimajad/ Maakoolimajad%20koos.pdf); 5. Vallamajad (https://register.muinas.ee/ftp/XX_saj._arhitektuur/alusuuringud/Vallamajad/20saj.Vallamajad.pdf); 6. Militaarpäränd (https://register.muinas.ee/public.php?menuID=militaryheritage);</p> <p>Vajadusel viia läbi täiendavaid inventeerimisi ja/või koguda infot kohaajaloolastelt ning Virumaa Muuseumitest.</p> <p>3. Ajalooliselt väärtuslikud üksikobjektid, sh vaimse kultuuripärändi objektid</p> <p>Kaardistada mälestistest ja miljööväärtuslikest aladest välja jäävad ajalooliselt väärtuslikud hooned, monumendid, pühakohad, kalmistud, sillad, teed, tähised jne, analüüsida nende seisundit ning lisada säilimiseks ja traditsiooniliseks kasutuseks vajalikud tingimused (PlanS § 75 lg 1 p 16). Kultuuriväärtust võivad kanda mitmesugused ajaloosündmustega ning kultuuritegelaste elu ja tegevusega seotud paigad, kohaliku või piirkondliku kombestikuga seotud kohad ja nähtused, samuti kohapeal tuntud muistenditega seotud paigad, mis on sageli kohalikele inimeste eneseteadvustamise, samastumise ja rekreatsiooni kohtadeks. Näiteks on Lõuna-Eestile omased pika ajaloo ja elava kultuuritraditsiooniga ristipuud ja metsad, mis on kujunenud paljude inimpõlvete rituaalse maastikukasutuse tulemusena. Kultuuriministeeriumi ajalooliste looduslike pühapaikade arengukava raames on kaardistatud üle Eesti mitmesuguseid looduslikke pühapaiku (allikaid, puid, kive, hiiekohti jms). Üle Eesti on mitme piiriülese projekti raames Riigimetsa Majandamise Keskuse juhtimisel kaardistatud pärandkultuuri objekte nii metsas kui mujal. Infot piirkondlikult oluliste paikade kohta leiab:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. RMK hallatavast pärandkultuuri kaardilt (https://geoportaal.maaamet.ee/est/Teenused/Kaardirakendus/Parandkultuurikaardirakendus-p160.html); 2. Ristipuude ja -metsade asukoha kohta saab infot Maaameti geoportaalis ristipuude kaardilt (https://geoportaal.maaamet.ee/est/Teenused/Kaardiraken 	
--	--	---	--

			<p>dused/Ristipuudekaardirakendus-p540.html); 3. Ajalooliste looduslike pühapaikade inventuuride kohta saab infot Muinsuskaitseametist.</p> <p>4. Maastikupilt ja väärtuslike maastike piiride täpsustamine Analüüsida väärtuslikke vaateid maastikus ja märkida vaated kultuurilooliselt olulistele objektidele, vaatekoridorid kanda kaartidele. Keskkonna kultuuristamisel on soovitatav väärtustada varasemate põlvkondade tööd. Ajaloolist väärtust omab maastikumuster, kus võib leida muinas-, mõisa-, talu- ja nõukogudeaegseid objekte. Väärtuslikud on maastikud, kus on kiviaiad, endiste hoonete vared, lahtised madalad kraavid, alleed, veskite paisud, teed, veskijärved jm kultuurilist eripära väljendavad objektid.</p> <p>Täiendavate küsimuste korral palume pöörduda Muinsuskaitseameti valdkonnajuhtide ja Lääne-Virumaa nõunike poole.</p>	
6	KESKKONNAAMET	05.03.2020 nr 6- 5/20/1456-3	<p>Keskkonnaamet asjaomase asutusena tutvus esitatud dokumendiga ning esitab omapoolsed suunised ja ettepanekud üldplaneeringu ja KSH koostamiseks, millega palub arvestada:</p> <p>1. Vesi Üldplaneeringus peaksid veevaldkonnas olema käsitletud hüdrogeoloogia, põhjavee kaitstus, veealade (veekogude) üldised kasutamise- ja ehitamistingimused, põhiliste tehnovõrkude trasside, joogiveeallikate (sh sanitaarkaitsealad), reoveepuhastite (sh kujade), maaparandussüsteemide asukoha määramine, veekogude ranna ja kalda ulatus ja ehituskeeluvöönd, kallasrajad, vajadusel maasoojuspuurkaevud. KSH aruandes peaks olema käsitletud põhjavesi, pinnavesi, sadevesi, üleujutuspiirkonnad, jääkreostus ja neile arendusest tulenev mõju.</p> <p>2. Põhjavee varud Kui põhjavee varud on piirkonnas määratud, siis kujundab</p>	<p>Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel, arvestades üldplaneeringu ülesandeid ja KSH täpsusastet. Üldplaneeringuga on võimalik ette näha meetmed erinevate veevaldkondade teemadega tegelemiseks ning vajadustega arvestamiseks.</p>

		<p>see mingil määral ka ettevõtluse võimalusi. St esmajärjekorras tuleb tagada inimeste joogivesi ning seejärel on võimalik kasutada ressursi muudel eesmärkidel. Sellega tuleks üldplaneeringute koostamisel arvestada.</p> <p>Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskavas aastateks 2015-2021 ja Ida-Eesti vesikonna veemajanduskavas aastateks 2015-2021, nende meetmeprogrammides olevaid suuniseid ja piiranguid tuleb arvestada ka planeeringutes ning üldplaneeringu koostamisel tuleb arvestada veemajanduskavadega seatud eesmärke ja meetmeid.</p> <p>Reoveekogumisala moodustamine ja muutmine Veeseaduse § 99 lg 3 kohaselt kannab kohaliku omavalitsuse üksus reoveekogumisala piirid üldplaneeringule koos perspektiivis ühiskanalisisatsiooniga kaetava alaga, mis ei ole reoveekogumisalaks määratud või sellega hõlmatud. Reoveekogumisalad määrab keskkonnaminister oma käskkirjaga, kuid reoveekogumialade piirid (koos perspektiivis ühiskanalisisatsiooniga kaetava alaga, mis ei ole reoveekogumisalaks määratud või sellega hõlmatud) kannab kohalik omavalitsus oma üldplaneeringusse.</p> <p>Kuna veekogud võivad läbida mitmeid omavalitsusi, siis võib ühes omavalitsuses kavandatu mõjutada terve veekogu seisundit, sh ka teises maakonnas. Seetõttu tuleb veekogu hea seisundi säilitamiseks või saavutamiseks teha koostööd ka teiste kohalike omavalitsustega, mida veekogu läbib. Sama kehtib ka põhjaveekogumite, põhjaveeressursside ja põhjaveevarude osas, mis võivad haarata erinevaid maakondi. Planeerimisel tuleb arvestada põhjaveekogumite seisundeid ja vältida seisundi halvenemist.</p> <p>Veekeskonnast lähtuvalt on samuti oluline tuua üldplaneeringus välja juba kitsendustega alad nagu nt nitraaditundlik ala (NTA) ja kaitsmata põhjaveega ala, mis on inimtegevuse suhtes tundlikumad ning seetõttu vajavad</p>	
--	--	--	--

		<p>suured tähelepanu.</p> <p>Arengu suunamisel tuleks arvestada üleujutusega seonduvaid riske. Üleujutusohuga seotud riskide maandamiskavad on leitavad: https://www.envir.ee/et/uлеujutused. Lisaks tuleb üldplaneeringu koostamisel arvestada kohaliku tähendusega üleujutusosaladega, mis on tingitud näiteks ühisvoolse kanalisatsiooni või lahkvoolse sademeveekanaliseerimise vooluhulga vastuvõtuvõime puudustest või elamupiirkondades lahendamata liigvee probleemidest. Üldplaneeringus tuleb kaardistada kohaliku tähendusega üleujutusriskiga alad, kuhu on vajalik kavandada kombineeritud sademeveelahendused. Täpsemad juhised üldplaneeringute koostamiseks on toodud kombineeritud sademevee strateegias.</p>	
		<p>3. Jääkreostusobjektid</p> <p>Üldplaneeringus tuleb hinnata, kuidas on käsitletud maakasutuse piiranguid ja keskkonnariske, mis tulenevad jääkreostusobjektidest. Veenduda, et oleks kajastatud kõikide kohaliku omavalitsuse territooriumil paiknevate jääkreostusobjektide staatus (riikliku või kohaliku tähtsusega objekt) ja seisund (reostus likvideeritud/osaliselt likvideeritud/likvideerimisel/töid teostatud ei ole). Maakasutuse otstarbe muutmisel lähtuda jääkreostusobjektidel paikneva pinnase vastavusest keskkonnaministri 28.06.2019 määrusele nr 26 „Ohtlike ainete sisalduse piirväärtused pinnases“ võttes arvesse objekti korrastamisel saavutatud näitajad või näha ette täiendavad uuringud või objekti ohutustamine. Jääkreostusobjektide asukohad ning asjakohased uuringud ning ohutustamistööde lõpparuanded on kättesaadavad keskkonnaregistrist keskkonnaohtlike objektide otsingust.</p>	<p>Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel ja selle KSH läbiviimisel, arvestades üldplaneeringu ülesandeid ja täpsusastet.</p>
		<p>4. Maavarad</p> <p>PlanS § 75 lõike 1 punkti 15 kohaselt on üldplaneeringu ülesanne maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine. Sellest tulenevalt on üldplaneeringuga vaja määrata maardlatest ja maavara</p>	<p>Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel ja selle KSH läbiviimisel, arvestades üldplaneeringu ja selle mõjude hindamise täpsusastet. Muuhulgas peame silmas pidama üldplaneeringu ja</p>

		<p>kaevandamisega kaasnevad mõjud maakasutusele ning ehitiste ehitamisele. Lisaks tuleks läbi mõelda, kuidas võiks kaevandamine aidata kaasa piirkonna arengule ning milline võiks olla maakasutus peale maavara ammendumist (nt lasketiir, tuulikupark, puhkeala, sõudekanal, mets, veekogu, rohuma).</p> <p>Tuleks märkida, et kaevandamislube andes määratakse loas ära kaevandatud maa korrastamise suund igale mäeeraldisele individuaalselt. Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 9 tähenduses nimetatakse maa endisel või uuel otstarbel taas kasutuskõlblikuks muutmist kaevandatud maa korrastamiseks. Keskkonnaamet palub mitte kasutada sõna „rekultiveerimine“. Eelkõige lähtutakse senisest maakasutusest ning edasisest visioonist. Turbatootmisalad korrastatakse enamasti soodeks, liiva- ja kruusakarjäärid metsa või rohumaadeks. Kaevandades allpool põhjaveetaset korrastatakse veekoguks. Enne kaevandamise lõppu antakse ettevõttele korrastamistingimused ja selle alusel tehakse korrastamisprojekt.</p> <p>Samuti võiks kaaluda uute perspektiivsete alade määramist, kuhu võiks tulevikus kaevandamine vajadusel laieneda või otsustada, kuhu uusi alasid enam ei lisandu. Mitte kanda planeeringusse kohustus, et maavara kaevandamise loa taotluse menetlemisel tuleb teha keskkonnamõju hindamine. Planeerimisel peaks vältima kaevandamisele tundlike alade (näiteks elamu- ja rekreatsioonialad) kavandamist kasutuses või veel avamata maardlate vahetusse lähedusse ning samuti potentsiaalsete maardlate (nt alad, kus on juba kehtiv maavara geoloogilise uuringu luba) lähedusse.</p> <p>Kaevandamise käsitlemisel avaliku huvina peaks planeeringu koostamisel arvestama ka kaevandamise vajalikkusega, et tagada varustuskindlus. Märkida, et kaevandamistegevuse saaduseks on materjal, mida kasutatakse nt teedehituseks ja –renoveerimiseks (liiv, kruus) või toormena energeetikatööstuses (küttematerjali</p>	<p>kaevandamislubade omavahelisi seoseid ja piire. Maakasutuse planeerimisel tuleb arvestada maavaravaru kaevandamise vajadusega, kuid ka vastupidi – maavarade kaevandamisel tuleb samuti arvestada juba väljakujunenud maakasutuse ja piirkondlike väärtuste ning võimalustega.</p>
--	--	---	---

		<p>saamiseks). Ka KSH-s palub Keskkonnaamet arvestada praeguse ja võimaliku kaevandamisega piirkonnas.</p> <p>Keskkonnaamet palub pöörata tähelepanu ka terminite õigele kasutamisele. Näiteks "kaevandus" on MaaPS § 75 lg 4 tähenduses maavara allmaakaevandamisega tegelev tootmisüksus. Pealmaakaevandamise korral on õige kasutada sõna „karjäär“. „Maavara kaevandamine“ on maavara looduslikust seisundist eemaldamise ettevalmistamiseks tehtav töö (MaaPS § 6 lg 1).</p>	
		<p>5. Looduskaitse Ehituskeeluvöönd (edaspidi EKV) Üldplaneeringus tuleb käsitleda ehituskeeluvööndiga seonduvat. Üldplaneeringus EKV (ka veekaitsevööndi ja kalda piiranguvööndi) lähtejoone määramine - PlanS § 75 lg 1 p 9 kohaselt on üldplaneeringu ülesanne korduva üleujutusega ala piiri määramine mererannal ja kõrgveepiiri märkimine suurte üleujutusalaadega siseveekogul.</p> <p>Suurte üleujutusalaadega siseveekogudel on vastavalt keskkonnaministri 28.05.2004 määrusele nr 58 „Suurte üleujutusalaadega siseveekogude nimistu ja nendel siseveekogudel kõrgveepiiri määramise kord“ EKV lähtejooneks mullastik (alluviaalsed soomullad ehk lammi madalsoomullad).</p> <p>EKV lähtejoone määramisel tuleb võtta arvesse ka täiendavad kohapõhised asjakohased andmed (veetasemete andmestik, sh oluliste üleujutusohuga riskipiirkondade maandamiskavades toodud andmestik, teadaolevad üleujutusalaadega siseveekogudel, teated rannapurustustest, nõlvaprotsessidest kaldal), arvestada kaldaastangutega (looduskaitseadusega (edaspidi LKS) § 34 lg 5).</p> <p>Üldplaneeringus märkida ära EKV ulatuses erandeid tekitavad olukorrad (metsamaa erisus LKS § 38 lg 2, tiheasustusala erisus LKS § 38 lg 1 p 3). Metsamaa erisust planeeringujoonistel graafiliselt pigem mitte kujutada (ajaliselt liialt muutuv, küll aga lisada märkusena).</p>	<p>Arvestame üldplaneeringu koostamisel veekogude kalda piiranguvööndite, ehituskeeluvööndite ja veekaitsevöönditega, täpsustades vajadusel seadusest tulenevatel alustel kaitsevööndite ulatust. Üldplaneeringu koostamise käigus analüüsitakse varasemate üldplaneeringutega, kuid ka detailplaneeringutega antud EKV vähendamisi ning kaalutakse nende kehtima jäämist või EKV vähendamise tühistamist.</p> <p>Arvestame üldplaneeringu koostamisel kliimamuutustega seonduva üleujutusohuga.</p>

		<p>Üldplaneeringu seletuskirjas ja joonistel määratleda üheselt olemasolevad, laiendatavad ja moodustatavad tiheasustusalad (arvestades ka LKS § 41).</p> <p>Üldplaneeringu mastaapi arvestades tuua välja olulisemad LKS § 38 lg 4 ja 5 erisuste alla minevad objektid. Näiteks tiheasustusalal olemasolev ehitusjoon, supelrannad, planeeritavad avalikult kasutatavad teed (sh kergliiklusteed), planeeritavad tehnovõrgud ja rajatised, sadamate, sildumis- ja randumiskohtade võrgustik ning juurdepääsud viimastele.</p> <p>EKV korrigeerimine ja vähendamine ning suurendamine (PlanS § 75 lg 1 p 12). Kuna uue üldplaneeringu koostamisel senine sama territooriumi hõlmav üldplaneering kaotab kehtivuse, siis kaotavad kehtivuse ka sellele antud nõusolekud (kaasa arvatud nõusolekud EKV vähendamiseks). Seega võiks kohalik omavalitsus viia uue üldplaneeringu koostamise raames läbi varasema üldplaneeringuga antud EKV vähendamise kaardistamise, mis võimaldaks varasemate EKV vähendamiste nõusolekute kehtima jäämise ja kandumise uude üldplaneeringusse. EKV vähendamise kaardistamisel tuleks vastaval joonisel ning seletuskirjas või lisa kujutada/loetleda varasemad EKV vähendamised. Üldplaneeringu tööprotsessi ja/või kooskõlastamise käigus annab Keskkonnaamet ka seisukoha, kas varasemad EKV vähendamised jäävad kehtima ja nendega võib uue üldplaneeringu puhul arvestada. Kui olud on oluliselt muutunud, siis erandjuhul võib olla vajalik nende alade puhul ka uus EKV vähendamise kaalumise. Juhul, kui koostatava üldplaneeringu raames ei viida läbi EKV kaardistamist ja/või ei tooda välja, et eelmiste üldplaneeringutega on EKV-d vähendatud, siis automaatselt varasemad nõusolekud EKV vähendamise kohta uude planeeringusse üle ei kandu.</p> <p>Olenemata üldplaneeringu kehtetuks tunnistamisest kehtivad kõik varasemalt kehtestatud detailplaneeringud edasi (sh nõusolekud EKV vähendamiseks) ning detailplaneeringutega hõlmatud ala kinnistu omanikul on</p>	
--	--	--	--

		<p>õigus sellest tulenev ehitusõigus realiseerida. Kuna PlanS § 74 lg 4 kohaselt on üldplaneeringu koostamisel kohustuslik KSH läbiviimine, tuleb planeeringu koostamisel (olenemata sellest, kas EKV-d soovitakse vähendada või mitte) teha koostööd ja planeering kooskõlastada ka Keskkonnaametiga. Kuigi olemasoleva olukorra ja kehtivate nõuete kajastamine ei ole üldplaneeringus PlanS kohaselt kohustuslik, on ühese mõistetavuse huvides võimalik uues koostatavas üldplaneeringus näidata, millistel aladel ja tingimustel on varasemalt detailplaneeringutega juba ehituskeeluvööndit vähendatud (sh tuues nt välja, et varasemalt on Keskkonnaamet oma nõusoleku andnud). Taolised detailplaneeringud võiksid olla üldplaneeringus eelkõige markeeritud (nt üldplaneeringu vastaval joonisel tähtede või numbritega märgitud ning seletuskirja vastavas peatükis või lisa loeteluna).</p> <p>Pigem erandjuhtudel võib nende detailplaneeringute lahendus (sh ka vähendatud EKV ulatus) olla kujutatud ka üldplaneeringu vastaval joonisel, kuna sealjuures tuleb tagada piisav täpsusaste (sh EKV vähendamise kõrvaltingimused). Juhul, kui Keskkonnaamet erandkorras, tulenevalt näiteks muutunud oludest vms, soovib loobuda varem antud nõusolekust EKV vähendamiseks ja keeldub üldplaneeringut kooskõlastamast, peab see olema sisuliselt põhjendatud ja igakülgsest kaalutud. Eeltoodu eeldab EKV-d vähendava detailplaneeringu osalist või täieliku kehtetuks tunnistamist (vastasel juhul jääksid peale üldplaneeringu kehtestamist kehtima kaks vastandliku sisuga haldusakti), mida tehes tuleb arvestada HMS § 64-70 toodud nõudeid, sh isiku usaldust haldusakti kehtima jäämiseks ja selle alusel antud ehitusõiguse realiseerimiseks.</p> <p>Kallasrada, selle sulgemine ja ümbersuunamine, sellele juurdepääsuvõimalused</p> <p>Lisaks kallasrajale avaliku juurdepääsu tingimuste määramisele otsustatakse üldplaneeringuga vajaduse korral ka kallasraja sulgemine.</p>	
--	--	---	--

		<p>Kliimamuutustega kohanemine sh üleujutusosalad Üldplaneeringus tuleb määratleda üleujutusohhtlikud alad (mis ei võrdu LKS § 35 lg 4 kohaste korduvate üleujutustega aladega ega piirdu vaid maandamiskava alusel määratud üleujutusohuga riskipiirkondadega) ning seada üleujutusohuga aladel ehitustingimused.</p>	
		<p>Kaitstavad loodusobjektid, sh Natura, liikide leiukohad kujutada maakasutusplaanil ja/või piirangute/keskkonna/looduskaitse vmt joonisel, arvestades liikide leiukohtade puhul seejuures LKS §-ga 53. Üldplaneeringus kajastada loodusobjektide keskkonnaregistri väljavõtte aeg ning märkida, et andmed võivad olla ajas-ruumis muutuvad. Üldplaneeringus arvestada konkreetsete objektide kaitse-eeskirjade ja neis seatud tingimustega (sh maastikukaitsealadel arvestada pärandkultuuriliste, maastikuliste jne väärtustega). Tuua välja kaitstavate loodusobjektide kattuvus puhke- ja virgestusaladega, külastustaristu ning arvestada projekteeritavate objektidega. Üldplaneeringu KSH-s viia läbi Natura hindamine, arvestades lisaks otsestele mõjudele ka kaudseid ja kumuleeruvaid mõjusid.</p> <p>Riiklikul tasemel mitte kaitstavad loodusväärtused Üldplaneeringus tuleb käsitleda rohevõrgustiku (rohetaristu) teemat, vajadusel korrigeerida selle ruumikuju ja kaitset ning seada kasutustingimused (PlanS § 75 lg 1 p 10). Ruumikujude puhul lähtuda eelkõige kehtestatud maakonnaplaneeringust.</p> <p>Samuti tuleb arvestada looduskaitsest tähelepanu omavate kooslustega (sh vääriselupaigad (VEP), pool-looduslikud kooslused (PLK), märgalad), nt rohevõrgustiku korrigeerimisel. Käsitleda tuleb riikliku looduskaitse tähtsuse minetanud loodusobjektide ja teiste kohaliku tähtsust omavate objektide kohaliku kaitse alla võtmist.</p> <p>I ja II kaitsekategooria liikide kujutamine üldplaneeringus</p>	<p>Arvestame kaitstavate loodusobjektidega üldplaneeringu koostamisel, ennekõike teiste tegevuste ja maakasutuse kavandamisel. Kehtestataval üldplaneeringu lahendusel kaitstavaid loodusobjekte, nii nagu teisi riiklikes andmebaasides sisalduvaid objekte, ei kuvata – fikseeritakse viimane väljavõtte aeg. Kaitstavad loodusobjektid kuvatakse ÜP väärtuste ja piirangute kaardil.</p> <p>ÜP KSH raames viiakse läbi Natura hindamine. Planeeritava tegevuse võimalikku mõju Natura 2000 võrgustiku aladele hinnatakse kõigepealt eelhindamise etapis ning vajadusel (ja juhul, kui tegevuste kohta on piisava täpsusega informatsiooni) liigutakse asjakohase hindamise etappi. Asjakohase hindamise vajalikkus selgub ÜP koostamise käigus.</p> <p>Arvestame ÜP koostamisel riiklikul tasemel mitte kaitstavate loodusväärtusega.</p> <p>Kaitsealuste liikide kujutamisel üldplaneeringus eelistame versiooni, kus liigi leiupaigad ja püsielupaigad on kaardil olemas ka avalikus versioonis, et ka selle kasutajad omaksid ülevaadet ja oskaksid nende paiknemisega arvestada. Kaitsekategooriaid kaardil ei eralda, näitame kõik ühe tingmargiga.</p>

		<p>LKS § 53 lg 1 kohaselt on I ja II kaitsekategooria liigi isendi täpse elupaiga asukohaavalikustamine massiteabevahendites keelatud, sama põhimõtet rakendab Keskkonnaamet ka planeeringute puhul. Seega on kaks võimalust: 1) koostada planeeringust kaks versiooni – avalik versioon ja ametkondlikuks kasutuseks mõeldud versioon (esimeses I ja II kaitsekategooria liikide leiukohti ja püsielupaiku planeeringujoonistel ei kujutata, teisel kujutatakse); 2) kujutada planeeringu avalikus versioonis I, II ja III kaitsekategooria liike ja püsielupaiku „tsenseeritult“ – näiteks ühe tingmäärgiga „kaitstavaliigi leiukoht/püsielupaik“ eraldamata kaitsekategooriaid. Põhiprobleemiks on siin ringikujulised I kaitsekategooria liikide püsielupaigad.</p> <p>Eelistatum oleks variant, kus üldplaneeringu joonistel (sõltuvalt vajadusest ja planeeritavast alast kõiki (nt tiheasustusaladel) või siis maakasutuse planeerimisel olulist tähtsust omavaid (kusagil rohevõrgustikus paiknevate leiukohtade kujutamine võib osutada pigem infomüraks)) näidata kaitsealuste liikide leiukohti/püsielupaiku ühe tingmäärgiga „kaitstava liigi leiukoht/püsielupaik“, kuid erandina ei kujutata I kaitsekategooria liigi ringikujulisi (ehk otseselt LKS § 50 lg-st 2 tulenevaid) püsielupaiku. Antud märkus peab olema ka planeeringu tekstis ja/või legendis kajastatud. Juhul, kui üldplaneeringuga kavandatakse olulisi maakasutusmuutusi kaitstavate liikide leiukohtades, oleks soovitatav planeeringu piirangute joonistel (juhu, kui sellised vastava täpsusastmega vormistatakse, näiteks tiheasustusaladel) need alad ka vastavalt markeerida (nt alana, kus arendustegevustel arvestada liigikaitsete tingimustega), teavitamaks, et antud aladel arendamisel on teatavad looduskaitsete kitsendused, mille sisuline pool selgub siis alles arenduse detailsetes etappides.</p>	
		<p>6. Kliima ja ülejutused Üldplaneeringu koostamisel arvestada ka kliimamuutuste ja ülejutusega (mainitud ka käesoleva kirja punktis 3). Keskkonnaamet palub üldplaneeringu koostamisel ja KSH-s arvestada haldusterritooriumil esineda võivate</p>	<p>Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel ja selle KSH läbiviimisel, arvestades üldplaneeringu ülesandeid ja täpsusastet.</p>

		<p>üleujutusohutudega ning kliimamuutustega kaasnevate võimalike riskidega (veetaseme tõusust ja sademete rohkusest tingitud üleujutuste võimendumine, tormide tugevnemine ja sagenemine, ranna- ja kaldaerosiooni kiirenemine, maalihete esinemine ning linnaliste asumite soojussaarte efekt) ja nende maandamise võimalustega. Keskkonnaamet soovib tutvuda Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud üleujutusega seotud riskide maandamiskava ja kliimamuutustega kohanemise arengukavaga.</p>	
		<p>7. Välisõhk Üldplaneeringu koostamisel tuleks lähtuda Eesti Keskkonnanõuandjate ja planeerijate aastani 2030, milles on ühe probleemina välja toodud transpordist tulenev saaste. Kohalikud omavalitsused, eriti just tihedama asustusega linnad, peaksid sellele hakkama tähelepanu pöörama. Näiteks eelistama peaks kaugküttesüsteemi kohtküttele, kuna kohtküttega piirkondades esineb kütteperioodil suurem õhusaaste, seda just osakeste näol, mis on kuulutatud vähki tekitavaks. Teid, maanteid, aga ka raudteid tuleks planeerida targalt ja liikluskoormust reguleerida. Põhiline probleem on saasteained, aga ka müra ja seda kindlasti ka raudteede puhul. Keskkonnaministeeriumi kodulehel on avalikustatud uuring Eesti linnade saastatuse kohta, millega tuleks kindlasti tutvuda, kui planeerima hakatakse. Lisaks on hea vaadata riikliku õhuseire andmeid on-line-s aadressil: http://airviro.klab.ee/.</p> <p>Arvestama peab, et igasugusel tööstusel või toomisel (sh soojatootmine) on oma negatiivne mõju ja inimestele ei meeldi seda omal nahal tunda. Eelkõige tuleb arvestada, et tööstus, mis on eeldatavalt suurema mõjuga, tuleks planeerida tiheasustusest piisavalt eemale, sest ennekõike sellest tulenev lõhna- või mürahäiring tekitab hiljem probleeme, mida lahendada on väga raske. Näiteks puidu- ja mööblitööstus (müra, lõhn), ka värvimisega tegelevad remonditöökodad (kemikaalide lõhn), linnu- ja loomakasvatused (lõhn), igasuguste vedelproduktide (kütuste, kütusekomponentide) laadimine ning hoiustamine</p>	<p>Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel, arvestades üldplaneeringu ja selle elluviimisega kaasnevate mõjude hindamise ülesandeid ja täpsusastet ning lähtudes sealjuures olemasolevatest andmetest välisõhu saaste ja müra osas. Teede ning tööstus- ja tootmisalade planeerimisel lähtutakse asjaolust, et tegevusest tulenevad keskkonnahäiringud inimeste tervisele ja heaolule peavad olema väheolulised.</p>

			(lõhn, müra) aga ka tahkekütusel katlamajad (nn toss või suits, lõhn, müra), karjäärid (tolm, müra) tekitavad probleeme, kui need on elanikele lähedal. Seda peab kindlasti arvestama juba planeerimisel, et elanikud ja tööstus/tootmine kõrvuti kindlasti ei sobi. Mõistlik oleks ehk teha vahet saastavamal tööstusel/tootmisel/tegevusel (vt eelpool näiteid) ja vähemsaastavamal (nt erinev käsitöö, teatud väiksem toiduainetööstus), see ära defineerida ning kasutada vähemsaastavama tööstuse ala nn puhveralana. Pargid, terviserajad jms ei sobi kindlasti selleks puhveralaks.	
			<p>8. Müra PlanS § 75 lg 1 p 22 kohaselt on üldplaneeringu ülesanne müra normtasemete kategooriate määramine. Seejuures on olulisemad küsimused järgnevad: 1) Millised on piirkondade praegused müratasemed ja kas on probleeme? 2) Millistele aladele millised mürakategooriad (atmosfääriõhu kaitse seaduse § 57) on otstarbekas määrata arvestades kavandatavaid arenguid? 3) Kas kavandatavad müra normtasemed (vt keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ Lisa 1) on saavutatavad? Kui pole, kas on vaja maad reserveerida (nt müratõkkeks, müravalliks) eesmärkide saavutamiseks? 4) Kas ja kuhu on otstarbekas määratleda vaikesid alasid? 5) Kas kavandatavad maakasutuse juhtotstarbed on müra mõttes sobilikud?</p>	Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel, pidades silmas üldplaneeringu ja selle mõjuhindamise täpsusastet. Mürakategooriate määramisel lähtutakse atmosfääriõhu kaitse seaduse §-st 57.
			<p>9. Jäätmed PlanS § 75 lg 1 p 2 kohaselt on üldplaneeringu üks ülesanne kohaliku tähtsusega jäätmekäitluskohtade asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine. Sellega seoses on olulisimad järgmised küsimused: 1) Kas ja kuhu oleks vaja kohaliku tähtsusega jäätmekäitluskohta? 2) Kas ja milliseid tingimusi on vaja seada? 3) Kui täpselt tuleks kohaliku tähtsusega jäätmekäitluskoht üldplaneeringus määrata? Võimalik on kirjeldada kas ainult tekstis, näidata mingi juhtotstarbe kõrvaljuhtotstarbena, näidata eraldi juhtotstarbega või kasutada kõiki neid</p>	Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel, arvestades muuhulgas kohalikke vajadusi ja võimalusi.

		<p>vastavalt piirkondade eripäradele.</p> <p>Keskkonnaamet lisab, et jäätmekäitlusobjektid tuleb planeerida selliselt, et need ei tekitaks keskkonnahäiringuid (müra, vibratsioon, tolmu, ebameeldiv lõhn jms) ja negatiivset mõju elanikkonnale, vältides sellega hilisemaid probleeme. Üldplaneeringu koostamisel tuleb võtta arvesse riigi jäätmekavaga 2014-2020 seatud eesmärgid.</p>	
		<p>10. Mets PlanS-is ei ole üldplaneeringu ülesannet, mis otsesõnu annaks võimaluse seada tingimusi metsamajanduskava koostamiseks ja seeläbi metsa majandamiseks. Kuid kaudselt, lahendades näiteks järgmisi PlanS § 75 lg-s 1 nimetatud ülesandeid, on võimalik reguleerida metsamajandamist (numeratsioon on vastavalt PlanS § 75 lg 1 p-de numeratsioonile): 10) rohevõrgustiku toimimist tagavate tingimuste täpsustamine ning sellest tekkivate kitsenduste määramine; 13) kohaliku omavalitsuse üksuse tasandil kaitstavate loodusobjektide ja nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine; 14) väärtuslike põllumajandusmaade, rohealade, maastike, maastiku üksikelementide ja looduskoosluste määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine; 16) miljööväärtuslike alade ja väärtuslike üksikobjektide määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine; 20) puhke- ja virgestusalade asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine; 21) asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks, lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine; 31) muud käesolevas lõikes nimetatud ülesannetega seonduvad ülesanded.</p> <p>Keskkonnaministri 16.01.2009 määruse nr 2 „Metsa korraldamise juhend“ § 7 lg 7 kohaselt takseerikirjelduses märgitakse eraldi kehtivad metsa majandamise kitsendused. Metsamajandamise kitsenduste aluseks on</p>	<p>Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel. Oleme teadlikud, et iga kitsendus peab olema põhjendatud, proportsionaalne ja üheselt mõistetav. Samas tuleb aduda, et üldplaneeringu eesmärk on kokku leppida tasakaalustatud ruumiline areng, mis arvestaks kõikide ühiskonnaliikmete huvide ja vajadustega. Kõiki huvisid tuleb arvesse võtta, kaaluda ja sellest lähtuvalt kujundada üldplaneeringu lahendus.</p> <p>Teeme üldplaneeringu koostamisel võrdset koostööd kõigi asjassepuutuvate asutuste, kogukondadega ja ka metsaomanikega üheselt mõistetava ja selgelt kaalutletud planeeringulahenduse väljatöötamiseks.</p> <p>Märgime, et teie kirjas viidatud kinnisasja sundvõõrandamise seadus enam ei kehti ning avalikes huvides võõrandamist või sundvalduse seadmist reguleerib täna kinnisasja avalikes huvides omandamise seadus, millest üldplaneeringu koostamisel lähtume.</p>

		<p>õigusaktid või planeeringud. Sama määruse § 21 lg 1 p 3 järgi metsa takseerikirjeldus on metsamajandamiskava osaks. Seega on võimalik ka eelnimetatud määrusest tulenevalt üldplaneeringuga seada tingimusi metsa majandamiseks. Samas ei saa panna omanikule kohustust metsamajandamiskava koostamiseks, sest selle koostamine on vabatahtlik (tekiks vastuolu metsaseadusega).</p> <p>Üldplaneeringu alusel võib kinnisomandile seada kitsendusi, st üldplaneeringuga omandiõiguse kasutamise kitsendamine on legitiimne. Seejuures peab iga kitsendus olema põhjendatud, proportsionaalne ja üheselt mõistetav (arusaadav, sh kinnisasja omanikule). Nimelt, kui kehtestatud avalik-õiguslikud kitsendused ei võimalda kinnisasja kasutamist vastavalt senisele sihtotstarbele, võib kinnisasja omanik taotleda talle kuuluva kinnisasja võõrandamist riigi või kohaliku omavalitsuse poolt õiglase ja kohese tasu eest (kinnisasja sundvõõrandamise seaduse § 3 lg 2). Samuti võib nõuda õiguspärase, kuid isiku põhiõigusi või -vabadusi erakordselt piirava haldusakti või halduse toiminguga tekitatud varalise kahju hüvitamist õiglases ulatuses (riigivastutuse seaduse § 16 lg 1). 7 https://www.envir.ee/et/eesmargid-tegevused/jaatmed/riigi-jaatmekava-2014-2020 (05.03.2020)</p> <p>Kokkuvõtvalt õiguslik võimalus on olemas, rakendamine sõltub vajadusest ja võimalustest. Ühtlasi, üldplaneeringu koostamisel tuleb analüüsida maatulundusmaa metsamaal raadamisest tingitud tagajärgi. Raadates veekogu piiranguvööndis metsamaad, likvideeritakse ka ehituskeeluvöönd piiranguvööndi metsamaal väljaspool põhi-ehituskeeluvööndit.</p> <p>Metsade majandamisele on võimalik läbi planeeringu seada kitsendusi, kuid see nõuab maaomaniku nõusolekut. Tänapäevased IT-lahendused vajavad n.o masinloetavat sisendit ehk siis kaardikihti kitsendustest. Üldplaneeringu seletuskiri ja joonis peavad kokku minema. Metsade majandamisele seatud kitsedus peab olema kehtestatud väga</p>	
--	--	--	--

			selgesõnaliselt ja üheselt arusaadavalt kõikidele osapooltele - nii metsaomanikule, kohalikule kogukonnale, kohalikule omavalitsusele kui ka Keskkonnaametile. Ehk siis sõnastused „ei ole lubatud“, „on keelatud“, „ei tohi olla suurem kui“ on sõnastused, mida peaksid kõik üheselt mõistma. Sõnastused „kaaluda võiks“, „tuleks eelistada“, „võimalusel kasutada“ on paraku sellised, mida saab tõlgendada erinevalt ning seetõttu tekivad varem või hiljem arusaamatused ja erimeeldused.	
			11. Kiirgus Esialgse eesti radooniriski levilate kaardi kohaselt on Väike-Maarja vald normaalse kuni kõrge radooniriski alal. Üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus tuleks vajadusel selgitada välja, kas on esinenud radooniga probleeme ja kas mingis piirkonnas vajaks teema täpsustamist.	Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel nii palju kui olemasolevad andmed võimaldavad. Radooni osas tuuakse välja teadaolevad probleemsed piirkonnad ning piirkonnad, mis vajavad täiendavat uurimist. KSH väljundina määratakse tingimused, millega tuleb radooniriskiga piirkondades arenduse järgmistes etappides (nt detailplaneeringute koostamisel, ehitusprojektide koostamisel) arvestada.
			12. Olulise ruumilise mõjuga objektid PlanS § 75 lg 1 p 4 kohaselt on üldplaneeringu ülesanne olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoha valimine. Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määrusega nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri“. Üldplaneeringuga tuleb valida oluliste ruumiliste mõjuga ehitiste asukohad	Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel.
			13. Täpsemad märkused esitatud materjalide kohta: 1. KSH VTK lisa 2 „Ülevaade Väike-Maarja vallast“ (edaspidi lisa 2) peatükis 17 „Maavarad ja maardlad“ on tabelis 9 loend Väike-Maarja valla territooriumil paiknevatest maardlatest. Osad maardlad paiknevad osaliselt Väike-Maarja vallaga külgnevatel naabervalla territooriumitel nagu näiteks: Hanguse turbamaardla, Peetla turbamaardla, Villemi turbamaardla jt. Lisaks asuvad osad tabeli 9 loendis nimetatud maardlad	1) Lisa 2 tabelit on täiendatud 2) Lisa 2 tabelit on muudetud, piirdudes vaid maardlate ja mäeeraldiste loeteluga. ÜP koostamisel arvestame ka pärast 20.09.2019 seisuga väljastatud kaevandamislubade ning menetluses olevate lubadega.

			<p>peamiselt mõne naabervalla territooriumil. Näiteks Lusiku turbamaardla, mille ca 2 118 hektari suurusest kogupindalast jääb Väike-Maarja valla piiresse vaid u 145 hektarit või Pedja maardla, mille puhul jääb Väike-Maarja valla piiresse vaid 5. plokk hästilagunenud turba aktiivse reservvaruga, mitte aga järvelubja või järvemuda varud, nagu väidab tabel.</p> <p>Täielikult jääb Väike-Maarja piiresse tabelis 9 loetletud maardlatest 15. Keskkonnaamet teeb ettepaneku korrigeerida tabelit 9 vastavalt eeltoodud tähelepanekutele.</p> <p>2. Lisa 2 peatükis 17 „Maavarad ja maardlad“ on tabelis 10 loend Väike-Maarja valla territooriumil asuvatest mäeeraldistest ja nende varudest. Tabel on koostatud seisuga 20.09.2019. Jaanuar 2020 seisuga on Keskkonnaamet andnud Väike-Maarja valla piires välja ühe uue kaevandamisloa (Tammiku IV liivakarjäär; luba nr L.MK/334145) ning pikendanud Simuna turbatootmisala kaevandamisluba (loa uusversiooni nr L.MK/333792), mille käigus muudeti aktiivset ja kaevandatavat varukogust. Keskkonnaamet palub ajakohastada tabelit 10 enne üldplaneeringu lõplikku kinnitamist.</p> <p>Samuti teeb Keskkonnaamet ettepaneku muuta tabeli 10 tulpa „Kaevandamise keskmine aastamäär/maksimaalne aastamäär“ selliselt, et iga mäeeraldise juures oleks üheselt mõistetav, kumb määr on konkreetse mäeeraldise puhul lahtrisse märgitud.</p> <p>Kokkuvõtvalt on Keskkonnaamet seisukohal, et koostatud lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus on asjakohased ja piisavad, kui üldplaneeringu ja selle KSH koostamisel arvestatakse käesolevas kirjas toodud ettepanekute ja soovitusetega.</p>	
7	POLITSEI- JA PII-RIVALVEAMET	25.02.2020 nr 1.11- 11/70-2	Teatame Teile, et Väike-Maarja vallavalitsus üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta meie poolsed ettepanekud puuduvad.	Võetud teadmiseks.

8	LENNUAMET	03.02.2020 nr 4.6- 8/20/278-2	Lennuametil puuduvad ettepanekud Väike-Maarja valla üldplaneeringu lähteseisukohtadele. Lennuametile teadaolevalt ei ole valla territooriumil avalikus kasutuses olevaid lennuvälju ega kopteriväljakuid, ka ei ulatu olemasolevate lennuväljade lähiümbruse piirangupinnad valla territooriumile.	Võetud teadmiseks.
9	PÄÄSTEAMET	19.02.2020 nr 7.2- 3.3/848-2	<p>Ida päästekeskusel ettepanekud Väike-Maarja valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta on järgmised:</p> <p>1. Määratleda üldistes ehitustingimustes hoolekandeesutustele, põllumajandushoonetele, ohtlikele ettevõtetele ja suurõnnetuseohuga ettevõtetele toimepidevuse nõuded, mis tagaks nende iseseisva hakkamasaamise hädaolukorras kindla ajaperioodi vältel (soovitavalt vähemalt 48 tundi).</p> <p>2. Määrata valla elutähtsate- ja üldhuvi teenustele toimepidevuse tingimused, mis tagaks nende iseseisva hakkamasaamise hädaolukorras kindla ajaperioodi vältel (soovitavalt vähemalt 48 tundi).</p> <p>3. Lisa 2 punkt 19.4 on välja toodud, et tuletõrje veevõtukoht puudub Salla, Avispea, Lammasküla, Emumäe, Piibe ja Liigvalla külades. Antud küladesse oleks samuti vajalik tuletõrje veevõtukohtad rajada.</p>	<p>1. – 2. Arvestame esitatud ettepanekutega üldplaneeringu koostamisel, arvestades muuhulgas üldplaneeringu ülesannete ning KSH täpsusastmega. Märgime, et üldplaneeringu eesmärk on tagada kogu valla tasakaalustatud ruumiline areng. Üldplaneeringu koostamine, mis tugineks nõo hädaolukorrale, ei ole üldplaneeringu põhieesmärk. Ruumilise arengu kavandamisel arvestame hädaolukorras hakkamasaamisega nii palju, kui see on pikaajalise strateegilise ruumiarengu kavandamisel vajalik. Toimepidevuse nõuded tuleb tagada väga konkreetsete tegevuste elluviimisel. Kui üldplaneeringuga saame ruumieelduste loomisega seda toimetulekut toetada, siis näeme vastavad meetmed üldplaneeringus ette.</p> <p>3. Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel ja teeme täiendavate tuletõrje veevõtukohtade kavandamisel koostööd Päästeametiga.</p>
10	TARBIJAKAITSE JA TEHNILISE JÄRLEVALVE AMET	18.02.2020 nr 16-6/18- 3047-006	Arvestades, et koostatava üldplaneeringu raames viiakse läbi liikuvusuuring inimeste igapäevaste liikumissuundade ja –põhjuste teadasaamiseks ning tehakse rahvastiku analüüs, millest saadav teave aitab elamualade, teenindusasutuste, lasteaedade, koolide planeerimisel näha ette võimalikud asukohad, toome omalt poolt mõned ettepanekud, mis puudutavad raudteeohutuse valdkonda ja võivad olla kitsendavateks tingimusteks ning mõjutada inimeste tervist	1. Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel arvestades muuhulgas üldplaneeringu täpsusastet. Üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisel lähtume olemasolevast olukorrast ja kavandame täiendavad ülekäigukohad, kui see osutub ilmtingimata vajalikuks.

			<p>ja heaolu:</p> <p>1. Palume võimalusel arvestada maa sihtotstarvete määramisel ja elamupiirkondade planeerimisel ning rajamisel võimaliku pendelliikumise üle raudtee. Olemasolevad ülesõidu- ja käigukohad peaksid olema võimalikult palju kasutatavad, sest reeglina pole samatasandiliste ületuskohtade lähestikku rajamine kuigi otstarbekas ning samuti peab uue samatasandilise ülekäigukoha rajamine olema põhjendatud ja vältimatu.</p> <p>2. Raudteeülekäigukohtade planeerimisel (sh kergliiklusteede rajamise käigus), tuleb need tehniliselt lahendada selliselt, et liikumisteed oleksid üheaegselt nii ohutud kui ka optimaalsed – arvestatakse väljakujunenud liikumisteed, vajadusel eraldatakse raudtee ümbritsevast keskkonnast vajalikus ulatuses piirdeaiaga. Nõutav turvavarustus ületuskohtadel peab olema toimiv ja lahendatud nii, et seda kasutataks õigesti (märgistus nähtav, puudub möödapõike võimalus).</p> <p>3. Palume juba planeeringu tasandil võimalusel nõuet raudtee ääres asuvate lasteasutuste, välispordirajatiste (nt staadion) ja elamute kruntide raudteepoolse külje piiramiseks aiaga, et vältida laste ja elamupiirkonnas ka loomade ootamatut sattumist raudteemaale.</p> <p>4. Haljastuse osas (sh pargid, puhkealad) soovime mitte planeerida kõrghaljastust (puid, sh viljapuid) rööbasteele lähemale kui 10 m äärmisest rööpast, põhjusteks on nii tuleohutuse kui ka nähtavuse tagamise vajadus raudteel. Raudtee kaitsevööndit (ulatus 30m äärmisest rööpast) puudutavad tingimused on hetkel kirjeldatud ehitusseadustiku §-s73.</p>	<p>2. Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel arvestades muuhulgas üldplaneeringu täpsusastet. Üldplaneeringus kavandatava maakasutuse planeerimisel arvestame esitatud ettepanekuga üldpõhimõtete määratlemisel, kuid tehniliste lahenduste koostamine on üldplaneeringule järgnevate tegevuste (detailplaneeringud, projekteerimistingimused jms) ülesanne.</p> <p>3. Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu maakasutuse ja ehitustingimuste kavandamisel.</p> <p>4. Arvestame ettepanekuga ning raudtee kaitsevööndi ulatusega üldplaneeringu koostamise käigus. Kui ilmneb eriolukordade rakendamise vajadus, tehakse täpsete tingimuste väljatöötamisel koostööd TTJAga.</p>
11	MAANTEEAMET	11.02.2020 nr 15- 2/20/4706-3	Palume kohalikul omavalitsusel suunistega arvestada, kaaluda neid kohakeskselt, kajastada allpool viidatud vastavalt üldplaneeringu täpsusastmele ja teha üldplaneeringu koostamise protsessis sisulist koostööd Maanteeameti taristu teenuste osakonna piirkondlike	1.1 – 1.2 Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisel.

		<p>spetsialistidega.</p> <p>1. Teedeõrgustiku, sealhulgas riigiteede ja kohalike teede üldise asukoha määramine:</p> <p>1.1. Siduda planeeringusse maakonnaplaneeringuga kavandatud teedeõrgustik - so riigiteede perspektiivsed trassid sh ristumiskohad, kogujateed jms.</p> <p>1.2. Analüüsida kohaliku teedeõrgustiku piisavust juurdepääsude tagamisel ning määrata perspektiivsete kohalike teede (sealhulgas jalgratta- ja jalgteede) üldised asukohad. Üldplaneeringu üks ülesanne on transpordivõrgustiku ja muu infrastruktuuri, sealhulgas kohalike teede, raudteede, sadamate ning väikesadamate üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine. Riigiteede kolm põhiliiki on põhi-, tugi- ja kõrvalmaantee millel on igaühel oma funktsioon ja need funktsioonid on leitavad siit: majandus- ja taristuministri 25.06.2015 määrus nr 72 „Riigiteede liigid ja riigiteede nimekiri“. Igal riigiteel on lisaks liigile olemas tee klass, mis on liiklussageduse alusel määratav maantee tehnilist taset iseloomustav tunnus. Tee klassid on toodud majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määruses nr 106 „Tee projekteerimise normid“ lisa „Maanteede projekteerimisnormid“ (edaspidi Normid). Normidest nähtub et nõuded kohaliku teedeõrgu ühendamiseks riigiteedega on klasside kaupa erinevad. Näiteks esimese klassi teel võib olla ainult üks parempöõretega ristumiskoht kahe eritasandilise ristmiku vahel, kuid kuuenda klassi teel võib neid olla vastavalt vajadusele. Meile teadaolevalt võib tulevikus muutuda Normides klassipõhine käsitlus, mistõttu me ei pea täna otstarbekaks klassipõhist käsitlust üldplaneeringusse sisse viia.</p>	
		<p>Soovime üldplaneeringute koostamise kontekstis kokku leppida suurema liiklussagedusega riigiteedele ühise nimetuse: Kokkuleppeliselt eristatakse üldplaneeringutes teistest teedest olulise liiklussagedusega teedena (edaspidi lühend OLT) riigitee liiklussagedusega (AKÕL)</p>	<p>Kaalume ettepanekuga arvestamist üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisel.</p>

		<p>>6000a/ööpäevas sõltumata riigitee liigist. Liiklussagedused, millest üldplaneeringute koostamisel lähtuda on leitavad siit: link.</p>	
		<p>1.3. Soovitame analüüsida kohaliku teedevõrgu toimimist ja vastavalt PlanS § 75 lg 1 p 29 kaaluda avalikes huvides erateede omandamist.</p>	<p>Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisel.</p>
		<p>2. Riigiteest tekkivate kitsenduste määramine, sealhulgas tänava kaitsevööndi laiendamine, riigitee kaitsevööndi vähendamine:</p> <p>2.1. Riigitee kaitsevööndi laiuse kajastamisel lähtuda EhS § 71 lõikest 2 ja tänava puhul määrata kaitsevööndi ulatus sama paragrahvi lõike 3 alusel.</p> <p>2.2. Planeeringu koostamisel määrata koostöös Maanteeametiga Kiviõli ja Püssi linna ning Sonda, Erra ja Lüganuse alevikke läbivate riigiteede (tänavade) kaitsevööndi laius lähtudes külgnevast hoonestusest ja riigiteel kehtivast kiirusrežiimist. Maanteeamet teeb käesolevaga järgnevad ettepanekud riigiteede kaitsevööndite ulatuse määramisel:</p> <p>2.2.1. Määrata riigitee nr 22 Rakvere–Väike-Maarja–Vägeva kaitsevööndi laiuseks 30 m paremale poole teed Jaama tn 8 kinnistu piirist kuni Väike-Maarja aleviku piirini (km 27,257–27,839) lähtudes asjaolust, et tugimaantee täidab läbiva liikluse teenindamise otstarvet ning riigitee servas olemasolev hoonestusjoon puudub.</p> <p>2.2.2. Määrata riigitee nr 17191 Väike-Maarja–Simuna kaitsevööndi laiuseks 30 m vasakule poole teed Rahu tänava ristmikust kuni Väike-Maarja aleviku piirini (km 0,334–0,580) lähtudes asjaolust, et riigitee servas olemasolev hoonestusjoon puudub.</p> <p>2.2.3. Riigitee nr 22 Rakvere–Väike-Maarja–Vägeva km 43,201–44,370 Rakke alevikus määrata riigitee kaitsevööndi laiuseks 30 m lähtudes asjaolust, et tugimaantee täidab läbiva liikluse teenindamise otstarvet,</p>	<p>2.1 Teadmiseks võetud.</p> <p>Punkti 2.2 olete ilmselt ekslikult esitatud ettepanek Lüganuse valda puudutavas osas, mis ei kuulu Väike-Maarja valla üldplaneeringu koostamisel arvestamisele.</p> <p>2.2.1 – 2.2.9 Võtame üldplaneeringu koostamisel konkreetsete teelõikude kaitsevööndite määramisel lähtekohaks Maanteeameti ettepanku. Erisuste määratlemisel lähtuvalt kohalikest vajadustest teeme koostööd Maanteeametiga.</p> <p>2.3 – 2.4 Teadmiseks võetud.</p>

		<p>riigitee servas valdavalt olemasolev hoonestusjoon puudub ning lõigus on kehtestatud kiirusepiirang 90 km/h.</p> <p>2.2.4. Riigitee nr 15124 Kapu–Rakke–Paasvere km 25,238–26,430 Simuna alevikus määrata riigitee kaitsevööndi laiuseks 30 m lähtudes asjaolust, et riigitee servas olemasolev hoonestusjoon puudub ning osaliselt on kehtestatud asulaväline kiiruspiirang.</p> <p>2.2.5. Määrata riigitee nr 15124 Kapu–Rakke–Paasvere kaitsevööndi laiuseks 30 m paremale poole teed Uus tänava ristmikust kuni Pargi tn 2 kinnistuni (km 26,430–26,747) lähtudes asjaolust, et riigitee servas olemasolev hoonestusjoon puudub.</p> <p>2.2.6. Määrata riigitee nr 15124 Kapu–Rakke–Paasvere kaitsevööndi laiuseks 30 m hoonestusjoone algusest kuni Simuna aleviku piirini (km 27,430–27,892) lähtudes asjaolust, et riigitee servas valdavalt olemasolev hoonestusjoon puudub ning osaliselt on kehtestatud asulaväline kiiruspiirang.</p> <p>2.2.7. Määrata riigitee nr 17192 Simuna–Vaiatu kaitsevööndi laiuseks 30 m Kärü tee kinnistust kuni Simuna aleviku piirini (km 0,700–1,130) lähtudes asjaolust, et riigitee servas valdavalt olemasolev hoonestusjoon puudub ning osaliselt on kehtestatud asulaväline kiiruspiirang.</p> <p>2.2.8. Määrata riigitee nr 15127 Järva–Jaani–Pikevere–Ebavere kaitsevööndi laiuseks 30 m Kiltsi aleviku piirist kuni Liiduri rn 26 kinnistuni (km 17,725–18,681) lähtudes asjaolust, et riigitee servas olemasolev hoonestusjoon puudub ning kehtestatud on asulaväline kiiruspiirang.</p> <p>2.2.9. Määrata riigitee nr 15127 Järva–Jaani–Pikevere–Ebavere kaitsevööndi laiuseks 30 m paremale poole teed Pikk tn 11 kinnistu piirist kuni Vao ristmikuni (km 20,558–21,05) lähtudes asjaolust, et riigitee servas olemasolev hoonestusjoon puudub.</p>	
--	--	---	--

		<p>2.3. Juhul kui olemasolev hoonestusjoon jätkub väljaspool alevikku, kaalub Maanteeamet kohaliku omavalitsuse põhjendatud ettepaneku alusel EhS § 71 lõikest 2 tuleneva kaitsevööndi laiuse vähendamist.</p> <p>2.4. Peale planeeringu kehtestamist tuleb kaitsevööndi laiuseid kajastav ja määrav joonis esitada Maanteeametile GIS või CAD formaadis.</p>	
		<p>3. Planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste määramine:</p> <p>3.1. EhS § 70 lg 2 kohaselt on keelatud riigitee kaitsevööndisse ehitada ehitusloakohustuslike hooneid. EhS § 70 lg 3 kohaselt võib kaitsevööndis kehtivatest piirangutest kõrvale kalduda kaitsevööndiga ehitise omaniku nõusolekul. Kaaluda tingimuse määramist, et ehitusloakohustuslike hoonete kavandamine kaitsevööndisse on põhjendatud liikluseaduse mõistes asula liikluskeskkonnas ja olemasoleva hoonestusjoone olemasolul või hoonestusjoone pikendamisel. Nendel juhtudel on oluline, et arendaja ja/või tulevane omanik arvestaks liiklusest tuleneva müra ja teiste häiringute (õhusaaste, vibratsioon) kahjuliku mõjuga ja vajadusel tagaks leevendavate meetmetega nõuetele vastavad keskkonningimused. Arvestada et meetmete kasutusele võtmine ja finantseerimine on arendaja või KOVi kohustus.</p> <p>3.2. Palume arvestada, et jalgratta- ja jalgteed tuleb üldjuhul kavandada riigiteest eraldiseisva rajatisena. Juhul kui üldplaneering ei täpsusta ruumivajadust kergliiklustee rajamiseks eramaadel, kaaluda tingimuse määramist, et projekteerimistingimused kergliiklustee rajamiseks antakse läbi avatud menetluse.</p> <p>3.3. Määrata üldplaneeringus tingimus, et rajatise asukoht kooskõlastatakse riigitee omanikuga juhul, kui rajatise kõrgus on suurem kui kaugus äärmise sõiduraja välimisest servast. Elektriülikute ja tuuleparkide kavandamisel arvestada, et elektriülik ei tohi avalikult kasutatavatele</p>	<p>3.1 Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel. Erisuste määratlemisel teeme koostööd Maanteeametiga.</p> <p>3.2 – 3.4 Kaalume ettepanekuga arvestamist üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisel.</p> <p>3.5 Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisel arvestades üldplaneeringu täpsusastet.</p> <p>3.6 Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel. Kohalikest vajadustest tulenevate erisuste määratlemisel teeme koostööd Maanteeametiga.</p> <p>3.7 Kaalume ettepanekuga arvestamist üldplaneeringu koostamisel. Erisuste määratlemisel teeme koostööd Maanteeametiga. Võib ilmneda kohti, kus tehnovõrkude koridoride ühtlustamine on ruumikasutuse optimeerimise kontekstis vajalik.</p>

		<p>teedele (sõltumata nende funktsioonist, liigist, klassist ja lubatud sõidukiirusest) paikneda lähemal kui $1,5x(H+D)$ (sealjuures H = tuuliku masti kõrgus ja D = rootori e. tiiviku diameeter).</p> <p>Väikese kasutusega (alla 100 auto/ööpäevas) avalikult kasutatavate teede puhul võib põhjendatud juhtudel riskianalüüsile tuginedes ja teeomaniku nõusolekul lubada planeeringus elektrituulikuid teele lähemale, kuid mitte lähemale kui tuuliku kogukõrgus ($H + 0,5D$). Tulenevalt üldplaneeringu pikaajalisest kehtivusest on soovitatav kindla vahemaa määramise asemel planeeringu koostamisel kasutada väljapakutud valemit.</p> <p>3.4. Soovitame kaaluda tehnoloogilise võõndi kohapõhise määramise vajadust. Eelkõige jalg- ja jalgrattatee, avaliku tehnovõrk-rajatise või muu avaliku rajatise kavandamise korral.</p> <p>3.5. Uute arendus- ja elamualade kavandamisel analüüsida olemasoleva teedevõrgu võimekust ja vastavust ning kaaluda tingimuste seadmist, näiteks detailplaneeringu koostamise kohustus, mis toetavad arendus- ja elamuala sisese teedevõrgu terviklikku kavandamist ja elluviimist. Palume arvestada, et Maanteeamet ei võta arendustegevuse vajadustest tingitud uute teelõikude rajamise ja riigiteede ümberehitamise kohustust kui riigiteede võrgustiku arengu seisukohalt selleks vajadus puudub.</p> <p>3.6. Palume arvestada ja kajastada üldplaneeringu tekstilises osas, et üldjuhul ei ole võimalik juhtida arendusalade sademevett riigitee kraavidesse. See on võimalik vaid põhjendatud juhtudel koostöös Maanteeametiga.</p> <p>3.7. Üldplaneeringus tuleb vältida põhimõtet, et tehnovõrgud paigaldatakse riigitee alusele maale. Riigitee alune maa on riigitee rajatise teenindamiseks ning vaba ruumi olemasolul anname nõusoleku seda maad kasutada. Samuti teeme erandeid asula keskkonnas. Tehnovõrgu</p>	
--	--	--	--

		<p>paigaldust tuleb hinnata igakordselt suuremas täpsusastmes geodeetilise alusplaani olemasolul ja menetleda seda kas läbi projekteerimistingimuste või detailplaneeringu.</p>	
		<p>4. Liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine:</p> <p>4.1. Pendelliikluse vältimiseks on soovitatav kavandada piirkonna liiklussagedust suurendavad arendused keskustesse. Eelistada planeeringulahendust, mis ei suurenda elu- ja töökohtade vahelise pendelliikumise vajadust. Logistika- ja tootmisalade juurdepääsude kavandamisel vt punkti 1.5.</p> <p>4.2. Määrata koostöös Maanteeametiga oluliselt muudetavad teelõigud. Oluliselt muudetava teelõiguna tähistatakse pikemat teelõiku, mille osas võib eeldada, et liiklemise sujuvuse tagamiseks, liiklusohutuse parendamiseks ning tee funktsiooni tagamiseks on vajalik ühe või mitme järgnevalt loetletud meetme rakendamine – tee geomeetria muutmine, sõidusuundi eraldava piirde paigaldamine, täiendavate sõiduradade ehitamine, olemasolevate ristumiskohtade arvu oluline vähendamine, eritasandiliste ristumiskohtade rajamine. Oluliselt muudetava teelõigu arendamine võib kaasa tuua muudatusi piirkonna teedevõrgus, sh muudatusi, mis on seotud teega piirnevate kinnistute juurdepääsuga. Oluliselt muudetav teelõik tähistada kaardil ja seletuskirja kanda eelpool nimetatud kirjeldus.</p>	<p>4.1 Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel, võttes esmajärjekorras lahenduse väljatöötamise aluseks kohalikud vajadused. Märkime, et enamjaolt hajaasustatud omavalitsuses ei ole väga piiritletud keskusalade tekitamine laiaulatuslikult võimalik. Läbi maakasutuse kavandamise tuleb aga kindlasti soodustada pendelliikluse vähendamist ja näiteks teenused koondada tiheasustatud piirkondadesse.</p> <p>4.2 Kaalume ettepanekuga arvestamist üldplaneeringu koostamisel. Erisuste määratlemisel teeme koostööd Maanteeametiga.</p>
		<p>5. Liikuvus ja ühistransport</p> <p>5.1. Soovitame tutvuda Rahandusministeeriumi juhiseiga „Nõuandeid üldplaneeringu koostamiseks“ peatükk 4.4 Tehniline taristu. Kasutada juhises toodud põhimõtteid ja mõisted üldplaneeringu koostamisel, arvestades täiendavalt uue praktilisest vajadusest lähtuva mõistega OLT.</p> <p>5.2. Maanteeameti jaoks on olulised multimodaalsete ühistranspordisõlmede (näiteks pargi ja reisi bussi ning</p>	<p>Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel. Ühistranspordi kättesaadavuse kriteerium on üheks olulisimaks uute tegevuste ja arendusalade kavandamisel.</p>

			<p>rongi ühispeatused) võimalike asukohtade määramine ja nendele ohutu ligipääsetavuse tagamine jalgsi ja jalgrattaga. Samuti on oluline määrata PlanS mõistes olulise ruumilise mõjuga uued arendus- ja elamualad ning välja tuua prioriteetsed piirkonnad, mis on väga hästi ühistranspordiga ligipääsetavad või kus on potentsiaal ühistranspordi arendamiseks.</p>	
			<p>6. Mürakategooriate määramine 6.1. Vastavalt atmosfääriõhu kaitse seaduse § 57 juhime tähelepanu mürakategooriate määramise kohustusele üldplaneeringus maa kasutuse juhtotstarbe järgi. Riigiteelt leviva müra sisse ei soovita planeerida I-IV kategooria objekte. Vastasel korral on oluline, et arendaja ja/või tulevane omanik arvestaks liiklusest tuleneva müra ja teiste häiringute (õhusaaste, vibratsioon) kahjuliku mõjuga ja vajadusel tagaks leevendavate meetmetega nõuetele vastavad keskkonnanõuanded. Arvestada et meetmete kasutusele võtmine ja finantseerimine on arendaja või KOVi kohustus.</p>	<p>Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel, maakasutuse määratlemisel ning mõjuhindamise läbiviimisel, et vältida konflikte üldplaneeringu elluviimisel.</p>
			<p>7. Ettepanekud KSH väljatöötamise kavatsusele:</p> <p>7.1. KSH käigus hinnata riigiteede liiklusest tulenevaid negatiivseid mõjusid (müra, vibratsioon, visuaalne häiring, vms) elanikkonna heaolule ja tervisele lähtudes kavandavast üldplaneeringu lahendusest.</p> <p>7.2. Riigiteede müra ja selle leevendamist käsitleda atmosfääriõhu kaitse seaduse § 64 alusel, sh arendaja kohustusi müra normtasemetest lähtuvalt.</p>	<p>Arvestame ettepanekuga üldplaneeringu mõjuhindamise läbiviimisel, arvestades muuhulgas üldplaneeringu täpsusastet</p>
			<p>Palume planeeringus kasutada riikliku teeregistri põhiseid teede nimetusi ja numbreid (vt link allpool). Planeering kooskõlastada Maanteeametiga. Kooskõlastamisel palume esitada meie kirjale vastava ülesehitusega ülevaade (näiteks tabelina) Maanteeameti ettepanekute arvestamise kohta planeeringulahenduse väljatöötamisel. Ettepaneku mitteametist palume sisuliselt põhjendada.</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p>

		<p>Oleme valmis koostööks planeeringu koostamisel ning vajadusel selgitama ja täpsustama käesoleva kirjaga esitatud ettepanekuid ning vajadusel koostöös välja töötama kohakeskselt sobivaimaid lahendusi. Andmete saamiseks ja küsimuste korral palume pöörduda kirja koostaja poole kelle nimi on toodud allpool.</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> - Maakonnaplaneeringuid täpsustavad riigimaanteede teemaplaneeringud (www.mnt.ee/et/tee/ehitusobjektid/teemaplaneeringud) - Transpordi arengukava - Riigimaanteede teehoiukava ja juhenddokumendid: Teehoiukava aastateks 2020–2030 - Tolmuvabad katted kruusateedele: objektid aastateks 2020-2023 - Riigiteede liigid (www.mnt.ee/et/tee/eesti-teedevork) ☐ Riiklik teeregister (www.mnt.ee/et/tee/teeregister) - Liiklussageduse statistika (www.mnt.ee/et/ametist/statistika/liiklussageduse-statistika) - Liiklusloendus kergliiklusteedel (www.mnt.ee/et/tee/liiklussagedus) - Välisõhus leviva müra vähendamise tegevuskava (www.mnt.ee/et/tee/mura-javalisohk/valisohus-leviva-mura-vahendamise-tegevuskava-maanteeloidudes-mida) ☐ Strateegiline mürakaart (https://www.mnt.ee/et/tee/mura-ja-valisohk/mura/strateegilinemurakaart-2017) - Öhusaaste (https://www.mnt.ee/et/tee/mura-ja-valisohk/ohusaaste) - Eesti loomaõnnetuste andmebaas ja kaardirakendus (www.mnt.ee/et/tee/elusloodus) - Käsiraamat „Loomad ja liiklus Eestis“ (https://www.mnt.ee/et/tee/elusloodus/kasiraamatloomad-ja-liiklus-eestis) - Seminari materjalid "Loomad ja maanteed" (12.05.2010) - Tee ehitus-, rekonstrueerimis- ja taastusremondi objektid (www.mnt.ee/et/ehitusprojektid) - Eelprojektid (www.mnt.ee/et/tee/ehitusobjektid/eelprojektid) - Majandus- ja taristuministri 5. augusti 2015. a määrus nr 	<p>Teadmiseks ja arvestamiseks võetud.</p>

			106 „Tee projekteerimise normid“ Lisa „Maanteede projekteerimisnormid“ - Üldplaneeringu koostamise juhised „Nõuandeid üldplaneeringu koostamiseks“	
12	MAA-AMET	14.02.2020 nr 6- 3/20/1242-2	<p>Maa-amet, tutvunud edastatud materjalidega, märgib järgmist.</p> <p>Seisuga 10.02.2020 asuvad Väike-Maarja valla üldplaneeringu territooriumil osaliselt või täielikult 19 keskkonnaregistri maardlate nimistus arvel olevat maardlat, 11 kehtiva kaevandamisloaga mäeeraldist ja 2 menetluses olevat maavara kaevandamise loa taotlust.</p> <p>Planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 76 lõike 1 kohaselt koostatakse üldplaneering koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi üldplaneering käsitleb ja planeeringualaga piirnevate kohaliku omavalitsuse üksustega. PlanS § 85 lõike 1 kohaselt esitatakse üldplaneering ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kooskõlastamiseks kõnealuse seaduse § 76 lõikes 1 nimetatud asutustele. Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lõike 7 kohaselt, kui planeeritaval maa-alal asub maardla või selle osa, kooskõlastatakse üldplaneering PlanS sätestatud korras Keskkonnaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud asutusega. Keskkonnaminister on oma 05.03.2019 käskkirjaga nr 1-2/19/198 andnud Maa-ametile volituse kooskõlastada üldplaneeringuid PlanS sätestatud korras, kui planeeritav maa-ala asub keskkonnaregistri maardlate nimistus oleval maardlal või selle osal. MaaPS § 14 lõike 2 kohaselt võib ministri volitatud asutus lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda või halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku</p>	Teeme üldplaneeringu koostamise käigus Maa-ametiga koostööd lähtuvalt Maa-ametile antud volitustest.

			<p>huviga ehitise, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta.</p>	
			<p>Lisa 2. peatükis 17. Maavarad ja maardlad on kirjeldatud, et Väike-Maarja valla territooriumil on seisuga 20.10.2019 registreeritud üheksa mäeeraldist, mis peaksid olema kujutatud joonisel 12 ning kirjeldatud tabelis 10. Märkime, et tabeli 10. järgi jääb Väike-Maarja valda kümme kehtiva loaga mäeeraldist mitte eespool tekstis kirjeldatud üheksa mäeeraldist. Lisaks täpsustame, et Tabelis 10. puudub Rakke lubjakivikarjääri teenindusmaa pindala, milleks on 123,17 ha. Samuti täpsustame kaevandamise luba pikendati 18.10.2019 ning loa muutmise käigus täpsustati ka mäeeraldise ja selle teenindusmaa pindalad, milleks on vastavalt 131,64 ha ja 166,32 ha. Tabelis 10. on märkimata ka Raigu kruusakarjääri kaevandamise loa number, milleks on L.MK/322586. Tabelis 9. on Peetla turbamaardla registrikaardi numbriks märgitud ekslikult 239. Keskkonnaregistri andmetel on Peetla turbamaardla registrikaardi numbriks 238. Palume Lisa 2 peatükis 17 teksti ning tabelleid 9. ja 10. täiendada ja täpsustada. Täiendavalt informeerime, et 09.01.2020 andis Keskkonnaamet korraldusega nr 1-3/20/17 Tammiku IV liivakarjääri mäeeraldisele kaevandamise loa nr L.MK/334145 (loa omaja Eesti Teed AS, mäeeraldise ja selle teenindusmaa pindalad vastavalt 7,44 ha ja 9,84 ha).</p>	<p>Lisa 2 joonist ja tabelit on täiendatud. ÜP koostamisel arvestame ka pärast 20.09.2019 seisuga väljastatud kaevandamislubade ning menetluses olevate lubadega.</p>
			<p>Lisa 2. peatükis 17. Maavarad ja maardlad tabelis 9. on märgitud seisuga 20.10.2019 Väike-Maarja valla territooriumil registreeritud maardlad koos pindalade ja varu kogustega. Varukogused on saadud 2018. aasta maavarade koondbilansist. Tabelis 10. on märgitud seisuga 20.10.2019 Väike-Maarja valla territooriumil asuvad mäeeraldised ja neis asuvad maavaravaru kogused, mis on saadud keskkonnalubade infosüsteemist. Tabelis 9. on mitmeid erinevusi varu koguses võrreldes 2018. aasta maavarade koondbilansiga. Näiteks on tabelis 9. kirjeldatud Endla ja Pedja turbamaardlates ka prognoosvarusid, mis</p>	<p>Lisa 2 Tabelit 9 ja Tabelit 10 on muudetud, piirdudes vaid maardlate ja mäeeraldiste loeteluga.</p>

			<p>eristatakse maardlaga piirneval alal väljaspool tarbe- ja reservvaru kontuuri või piirkonnas, kus maavarailmingute esinemise põhjal võib eeldada uue maardla olemasolu. Prognoosvaru võimaldab hinnata maardla maavaravaru suurendamise või uue maardla kindlaks tegemise võimalust ning on aluseks maavara otsingu ja geoloogilise uuringu suunamisel. Prognoosvaru ei võeta arvele ja see pole maardla osa. Tabelis 9. olevad varude erinevused on ka tingitud ühes maardlas olevatest erinevatest kasutusaladest ja ka maardlate osalisest paiknemisest Lääne-Viru maakonnas jne. Kuna maardlate ja mäeeraldiste pindalad ja neis asuva maavaravaru kogused on ajas muutuvad, teeme ettepaneku koostatavas üldplaneeringus piirduda vaid maardlate ja mäeeraldiste loeteluga.</p>	
			<p>Palume üldplaneeringu jooniste koostamisel kasutada keskkonnaregistris arvel olevate maardlate ja mäeeraldiste piire. Keskkonnaregistri seaduse § 6 kohaselt peab planeeringute koostamisel kasutama üksnes keskkonnaregistrisse kantud keskkonnaandmeid. Üldplaneeringu ja KSH aruande koostamise lihtsustamiseks soovitage enne lõpliku lahenduse valmimist küsida keskkonnaregistri maardlate nimistust ajakohase väljavõtte.</p>	<p>Arvestame märkusega üldplaneeringu koostamisel.</p>
			<p>Palume üldplaneeringus anda mäetööstusmaa juhtotstarve mäeeraldiste ja nende teenindusmaade aladele ning kaevandamisloa taotluse olemasolu korral reserveeritava mäetööstusmaa juhtotstarve nendele aladele, kus on menetluses maavara kaevandamise loa taotlus. Vajadusel võib mäetööstusmaa juhtotstarbest eraldada turbatööstusmaa juhtotstarbe.</p>	<p>Arvestame märkusega üldplaneeringu koostamise käigus. Mäetööstusmaa juhtotstarbe näitame ühiselt mäeeraldistele, nende teenindusmaadele. Kaalume vajadusel eraldi juhtotstarbe määramist turbatööstusmaale.</p>
			<p>Palume eeltoodud märkustega üldplaneeringu edasisel koostamisel arvestada ning edastada planeeringulahendus enne vastuvõtmist Maa-ametile kooskõlastamiseks. Maa-amet aktsepteerib planeeringumaterjalide ja menetlusdokumentide edastamist nii digitaalselt aadressile maaamet@maaamet.ee kui ka materjalide alla laadimist vastavalt veebiaadressilt.</p>	<p>Arvestame esitatud tingimustega üldplaneeringu koostamisel koostöö korraldamisel ning planeeringulahenduse esitamisel kooskõlastamiseks</p>

			Reformimata riigimaade ja Keskkonnaministeeriumi valitsemisel olevate maaüksuste, mille volitatud asutus on Maa-amet, osas annab üldplaneeringule seisukoha Keskkonnaministeerium.	
13	PÕLLUMAJANDU-SAMET	31.01.2020 nr 14.5-1/111-1	<p>Üldplaneeringu koostamisel on Põllumajandusameti seisukohalt oluline maaparandussüsteemide terviklikkuse säilitamine. Põllumajandusamet teeb Väike-Maarja valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise osas järgmised ettepanekud:</p> <p>1. Maaparandussüsteemide maa-alal arvestada maaparanduse seost teiste valdkondade lahenditega. Näiteks: väärtuslike põllumaade seos kuivendusseisundiga, seos planeeringu ala kasutus- ja ehitustingimustega. Maaparandussüsteemi maa-alal ehitustegevuse kavandamisel tuleb arvestada süsteemi osa ümberehitamise vajadusega, et tagada alles jääva maaparandussüsteemi toimimine. Samas juhime teie tähelepanu, et maaparandussüsteemi ala on ka metsamaal (kraavkuivendus).</p> <p>2. Punktis 5.4. "Mõju sotsiaalmajanduslikule keskkonnale", palun täiendada alapunkti - jätkusuutliku põllumajandustootmise ja <u>metsamajandamise</u> tagamiseks pööratakse tähelepanu maaparandusliku tegevusega kaasnevatele mõjudele. Maakasutuses on oluline, et maaparandussüsteemi maa-alale ei oleks määratud muud juhtfunktsiooni kui põllumajandusmaa (põllukuivendus) või metsamaa (metsakuivendus).</p> <p>3. Andmeid maaparandussüsteemide kohta (paiknemine, maa-ala, eesvool ja riigi poolt korrashoitav ühiseesvool) on võimalik saada Maa-ameti kaardirakendusest https://geo-portaal.maaamet.ee/est/Kaardiserver-p2.html Andmeid maaparandussüsteemide üksikobjektide kohta (kaevud, truubid, suudmed ja drenaažisüsteemid) saab küsida Põllumajandusameti Ida regiooni Rakvere esindusest.</p>	<p>Arvestame esitatud ettepanekutega üldplaneeringu koostamise käigus, arvestades muuhulgas üldplaneeringu ja mõjuhindamise täpsusastet.</p> <p>Lähteseisukohtade ja väljatöötamise kavatsuse punkti 5.4 on täiendatud vastavalt tehtud ettepanekule. Märkime, et maaparandussüsteemi aladele ei ole maatulundusmaa juhtotstarbest erineva juhtotstarbe määramine välistatud. Üldplaneeringuga on võimalik ette näha meetmed maaparandussüsteemidega arvestamiseks arenduste (nt elamumaade või tootmisalade) elluviimisel.</p>

			<p>4. Väike-Maarja valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse osas on Põllumajandusametil planeerimisdokumendiga seotud põhjendatud huvi maaparandussüsteemide toimimise säilitamiseks ja maaviljelusväärtuse hoidmiseks.</p>	
	KOHALIKUD OMAVALITSUSED			
14	JÄRVA VALLAVALITSUS	25.02.2020 nr 7-6/2020/317-2	<p>Tutvustime esitatud planeeringu dokumentidega ning Järva valla ja Väike-Maarja valla ühiste kokkupuutealadega. Järva Vallavalitsusel ei ole täiendavaid ettepanekuid Väike-Maarja valla üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusele.</p>	Võetud teadmiseks. Teeme üldplaneeringu koostamise käigus koostööd Järva vallaga, et tagada valdade ühisel piiril asuvate alade kokkusobivus ja loogiline seos.
15	TAPA VALLAVOLIKOGU	25.02.2020 otsus nr 176	<p>Tapa Vallavalitsuse haldusosakond tutvus dokumentidega ning tegi ettepaneku vallavalitsusele, et Tapa vallal ettepanekud seoses Väike-Maarja valla üldplaneeringu koostamise algatamisega ja keskkonnamõju strateegiline hindamine kavatsusega puuduvad. 05.02.2019 istungil Tapa Vallavalitsus toetas haldusosakonna ettepanekut.</p> <p>Lähtudes eeltoodust, tuginedes Väike-Maarja Vallavalitsuse 24.01.2020 kirjale ja aluseks võttes kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 2, planeerimisseaduse § 76 lg 1, § 81 lg 2 ja Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ § 3:</p> <p>1. Teha ettepanek Väike-Maarja valla üldplaneeringu koostajatele koostöö tegemiseks koostamisel oleva Tapa valla üldplaneeringu koostajatega Tapa vallaga piirnevate väärtuslike põllumaade, rohealade, väärtuslike maastike, puhke- ja virgestusalade, maardlate ning kaevandamisest mõjutatud alade kavandamisel.</p>	Teeme üldplaneeringu koostamise käigus koostööd Tapa vallaga, et tagada valdade ühisel piiril asuvate alade kokkusobivus ja loogiline seos.

	ETTEVÕTTED, ISI-KUD JMS			
16	EESTI RAUDTEE AS	21.02.2020 nr 21-1/289-1	<p>AS Eesti Raudtee on tutvunud Väike-Maarja valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusega ning esitab alljärgnevad ettepanekud:</p> <p>1. Üldplaneeringu koostamisel arvestada raudtee kaitsevööndiga, mille laius ja piirangud on kehtestatud ehitusseadustiku §-s 73 ning raudteega sihtotstarbeliselt seotud elektripaigaldiste ja sideehitiste kaitsevöönditega.</p> <p>2. Planeeritavad lahendused ei tohi takistada raudteerajatiste, sh raudtee elektripaigaldiste ja sideehitiste hoolduse ja remondi teostamist.</p> <p>3. Hoonestusalade planeerimisel arvestada raudteeveeremist tulenevate mõjudega, sh võimaliku vibratsiooni ning müraga. Uute hoonestusalade rajamise korral raudtee vahetusse lähedusse ei võta AS Eesti Raudtee endale kohustusi keskkonnaparameetrite (müra, vibratsioon) leevendamiseks.</p> <p>4. Rajatised, mis ei ole raudtee sihtotstarbeliseks kasutamiseks vajalikud ning mille kogukõrgus on 30 m ja enam (nt tuulikud, mobiilimastid), tuleb kavandada selliselt, et nende kaugus raudtee kaitsevööndi piirist oleks võrdne rajatise kogukõrgusega. Tuuliku puhul tuleb masti kõrgusele lisada tiiviku laba pikkus.</p> <p>5. Näha ette meetmed takistamiseks nii jalakäijate kui sõidukite sattumine raudteemaale väljapool nõuetekohaseid raudteeülesõidu- ja ülekäigukohti. Raudteega piirnevate alade planeerimisel näha ette raudteemaa piirdeaiaga piiramine.</p>	<p>1. Arvestame raudtee, samuti elektripaigaldiste ja sidetrasside kaitsevööndite ja neist tulenevate piirangutega üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisel.</p> <p>2. Arvestame üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisel raudteerajatiste kasutamisest, hooldusest ja remondist tulenevate vajadustega.</p> <p>3. Arvestame esitatud tingimustega üldplaneeringu lahenduse väljatöötamise käigus. Vajalikud erisused (kui need üldplaneeringu lahenduse väljatöötamise käigus ilmnevad) kooskõlastatakse AS-iga Eesti Raudtee. Üldpõhimõttena võtame lähtekohaks, et negatiivse mõju leevendamise kohustus on „hilisemal tulijal“.</p> <p>4. – 10. Arvestame esitatud märkusega üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisel, arvestades üldplaneeringu ja selle mõjuhindamise täpsusastet.</p>

		<p>6. Kergliiklusteede planeerimisel raudtee kaitsevööndisse tuleb need ohutuse tagamiseks kavandada väljapoole raudteemaad ning vajadusel näha ette meetmed, mis takistaksid kergliiklusteel pääsu raudteemaale selleks mitte ettenähtud kohtades.</p> <p>7. Kergliiklustee ristumised raudteega kavandada asukohtades, kus on piisav nähtavus ja tagatud liiklusohutus. Nähtavuse tagamise tingimused on sätestatud valdkonnaga seotud normides, standardites ja regulatsioonides.</p> <p>8. Üldplaneeringu kaardimaterjalil kajastada leppemärgiga olemasolevad raudteeülesõidu- ja ülekäigukohad. Väike-Maarja valla haldusterritooriumil on järgmised raudteeülesõidukohad: Vao 337,342 km (Mõisamaa-Vao-Ilmandu teel), Kiltsi 338,791 km (Järva-Jaani-PikevereEbavere teel), Nõmme 344,66 km (Nõmmeveski teel), Rästvere 348,434 km (Rakke-Rästvere teel), Rakke 351,224 km (Kapu-Rakke-Paasvere teel), Edru 355,29 km (Piibe-Edru teel) ja Vägeva 359,001 km (Rakvere-Väike-Maarja-Vägeva teel). Raudteeülekäigukohad on: Kiltsi 339,131 km (üle ühe raudtee reisijate ooteplatvormile juurdepääsuks), Rakke 351,024 km (üle ühe raudtee reisijate ooteplatvormile juurdepääsuks), Rakke 351,224 km raudteeülesõidukoha kõrval.</p> <p>9. Üldplaneeringu kaardimaterjalil eristada eraldi leppemärkidega perspektiivsete raudteeülesõidu- ja ülekäigukohtade (samatasandilise riste) asukohad ning kavandatavate eritasandiliste ristumiste asukohad. Näidata nendeni viivad ühendusteed, s.h perspektiivsed ühendusteed. Uute raudteeülesõidu- ja ülekäigukohtade ning eritasandiliste ristumiste kavandamisel tuleb juhinduda valdkonnaga seotud normides, standardites ja regulatsioonides sätestatud nõuetest.</p> <p>10. Raudteeäärse haljastuse kavandamise või säilitamise korral tuleb lähtuda nähtavuse tagamise tingimustest, mis on valdkonnaga seotud normides, standardites ning</p>	
--	--	---	--

			regulatsioonides sätestatud (nähtavuskolmnurk raudteeületuskohtadel).	
			<p>AS Eesti Raudtee lähiaastate ja pikemas perspektiivis planeeritavad arendustegevused on:</p> <p>1. Lähtuvalt Vabariigi Valitsuse otsusest elektrifitseerida raudteeliiklus on AS Eesti Raudtee alustanud kontaktvõrgu projekteerimise ettevalmistustöödega ning ehitus on kavandatud aastatele 2021-2028. Ehitatakse välja kontaktvõrk koos mastidega ja nende teenindamiseks vajalikud alajaamad, alajaamade ja kontaktvõrgu vahelised toitekaablid, õhuliinid, mastid jms rajatiseks vajalikud alajaamad, alajaamade ja kontaktvõrgu vahelised elektrifitseerimise otstarbeks. Seoses eeltooduga peab arvestama, et raudteemaale lisandub kitsendusi põhjustavaid tehnovõrke ja rajatise ning võib selguda lisamaa vajadus (näiteks veoalajaama ja elektriliinide rajamiseks). Võimalik täiendav maarekursi vajadus nende rajatiste teenindamiseks selgub projekteerimise käigus.</p> <p>2. Raudtee side- ja turvangusüsteemide parendamiseks on ettevalmistamise faasis Tapa-Tartu fiiberoptilise kaabli ning liiklusjuhtmissüsteemide moderniseerimise projekteerimine. Tegevused on kavandatud olemasoleval raudteemaal.</p> <p>3. Pikemas perspektiivis planeeritakse jaamavahedes rajada paralleelselt olemasoleva raudtee peateega teine peatee (telgede vahega ligikaudu 4,3 m). Seoses sellega peab arvestama olemasoleva raudtee kaitsevööndi laienemisega.</p> <p>Palume üldplaneeringu lahendus esitada ASile Eesti Raudtee edasiseks koostööks ja juhime tähelepanu, et planeeringu koostamise käigus võib selguda täiendavate ettepanekute esitamise vajadus.</p>	<p>Arvestame esitatud ettepanekutega üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisel ja teeme AS Eesti Raudteega koostööd lahenduste täpsustamiseks. Võimaliku täiendava maarekursiga on võimalik üldplaneeringu koostamisel, sh teiste tegevustega koostöös arvestada, kui AS Eesti Raudtee üldplaneeringu koostamisel vastava sisendi annab. Rõhutame, et täiendava maarekursi kavandamisel tuleb arvestada ka raudtee ja selle läheduses olemasolevate ja kavandatavate tegevustega.</p>
17	RIIGIMETSA MAJANDAMISE KESKUS	30.01.2020 nr 3-1.1/274	<p>RMK tänab võimaluse eest esitada oma seisukohti Väike-Maarja valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu juurde. Ühtlasi anname ka teada, et soovime olla kaasatud ka järgnevas Väike-</p>	<p>Arvestame ettepanekuga edaspidises üldplaneeringu koostamise protsessis.</p>

		<p>Maarja valla üldplaneeringu koostamise etappides. Materjalid ja teated palume elektrooniliselt saata e-kirjaga aadressile rmk@rmk.ee.</p> <p>Samuti palume saata aadressile rmk@rmk.ee MapInfo formaadis üldplaneeringu digitaliseeritud kaardikihid nende valmimisel.</p>	
		<p>RMK on seisukohal, et Väike-Maarja valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamisel peab olema arvestatud RMK põhiülesande täitmise võimalikkusega ja erinevad riigi maale seatavad maakasutuse või metsade majandamise piirangud peavad olema neis dokumentides kajastatud ja põhjendatud.</p>	<p>Nõustame esitatud ettepanekuga. Lähtuvalt planeerimisseadusest ning haldusmenetluse seadusest peavad kõik üldplaneeringus seatud tingimused olema põhjendatud. Märgime aga, et üldplaneering ei sea üksnes piiranguid. Üldplaneeringu esimene ja kõige olulisem eesmärk on eelduste loomine omavalitsuse ruumilise arengu kavandamiseks ja omavalitsuse kui terviku tasakaalustatud arenguks. See tähendab nii majandustegevuse edendamist, kuid vajadusel ka piirangute seadmist näiteks loodusväärtustest lähtuvalt.</p>
		<p>Samuti palume üldplaneeringu seletuskirjas ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandes esitada metsamaale kavandatud mittemetsamajanduslikel eesmärkidel teostatavate tegevuste osas alternatiivide võrdlused, sh käsitledes ka metsamajanduslikku tegevust.</p>	<p>Üldplaneeringu lahendus koostatakse lähtuvalt omavalitsuse ruumilise arengu vajadustest. Sellest põhimõttest lähtuvalt käsitletakse üldplaneeringus ka metsamaad. Lähtuvalt planeerimisseadusest ning haldusmenetluse seadusest peavad kõik üldplaneeringus seatud maakasutus- ja ehitustingimused olema põhjendatud, kuid üldplaneeringu koostamise käigus on ebaotstarbekas eeldada kõigi võimalike tegevuste detailset läbikaalumist, mis mingil alal võiks kõne alla tulla.</p>
		<p>RMK teeb, olles RMK poolt majandatavate metsade osas vastutavaks isikuks, ettepaneku täiendada keskkonnamõju strateegilise hindamise aruannet, sh sotsiaal-majanduslikku hinnangut, peatükiga, mis puudutab üldplaneeringuga</p>	<p>Kaalume ettepanekuga arvestamist üldplaneeringu koostamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimisel, arvestades üldplaneeringu</p>

			määratud puhke- ja virgestusmaade, väärtuslike maastike ja asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisku eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud metsade majandamist ja nende metsade uuendamist vastavalt metsaseaduses ja looduskaitseaduses sätestatud piirangutele.	täpsusastet. Märkime, et üldplaneeringu lahendus peab otse loomulikult vastama kõigile seadustele ja teistele õigusaktidele, kuid planeerimisprotsessis on kohalikule omavalitsusele antud ulatuslik kaalutusõigus, sh metsade majandamisele tingimuste seadmisel.
			Üldplaneeringus, sh selle seletuskirjas palume märkida RMK poolt majandatavate metsade osas, et lubatud on kõik raieliigid, kusjuures detailsed kavad puhke- ja virgestusmaade, väärtuslike maastike ja asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisku eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud aladel kasvavate metsade majandamiseks ja uuendamiseks koostatakse koostöös kohaliku omavalitsusega, arvestades metsade olemist, nende kasvutingimusi, vanuselist jagunemist ja neile aladele planeeritavat metsade olemist ja koosseisu pikemas perspektiivis.	Kaalume ettepanekuga arvestamist üldplaneeringu koostamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimisel, arvestades üldplaneeringu täpsusastet. Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse etapis ei ole otstarbekas konkreetseid seletuskirja sõnastusi kokku leppida, kuna need tekivad planeeringu koostamise käigus, sh koosmõjus teiste tegevustega, KSH tulemustega ning avalikkuse, omavalitsuse ja ametiasutuste koostöös.
18	TARMO VARA OÜ, ARTISTON OÜ, TARMO LÄLL, ÜLLE LÄLL	25.02.2020	<p>Punase värviga lisatud vastuskirjas tehtud täpsustused.</p> <p>Maaliste ja linnaliste alade piiride täpsustamine, sh piirkondlike maakasutus ja ehitustingimuste määratlemine, mis arvestaksid kohalike olude, vajadustega ja võimalustega.</p> <p>Loodus- ja kultuurikeskkonna, sh rohevõrgustiku ja väärtuslike maastike ning üksikobjektide säilimise ja väärtustamise tagamine ning selle tarbeks kompensatsioonimehhanismide väljatöötamine.</p> <p>KSH käigus hinnatakse planeerimisprotsessis avalikkuse ja asjaomaste asutuste osalusel üldplaneeringu elluviimisega kaasneva võivaid olulisi mõjusid looduskeskkonnale, inimese tervisele ja heaolule, kultuuripärandile ning varale, koostatakse mõjude sotsiaalmajanduslik analüüs ja tehakse ettepanekuid soodsaima lahendusvariandi valikuks, pakutakse välja ebasoodsate mõjude vähendamise,</p>	<p>Oleme üldplaneeringu lähteseisukohtades arvestanud või mittearvestanud järgmiste muudatuseettepanekutega.</p> <p>1. Sõnastasime Väike-Maarja üldplaneeringu ruumilise arengu eesmärgina: •Maaliste ja linnaliste alade piiride täpsustamine, sh piirkondlike maakasutus- ja ehitustingimuste määratlemine, mis arvestaksid kohalike olude, vajaduste ja võimalustega.</p> <p>2. Jätsime arvestamata täiendada looduskeskkonna ruumilist arengueesmärki sõnastusega „ning selle tarbeks kompensatsioonimehhanismide väljatöötamine“, kuna alade ja objektide väärtuse säilitamiseks vajalike tingimuste seadmine on juba planeerimiseadusest tulenevalt üldplaneeringu ülesanne ning ruumilise arengueesmärgi sõnastuses</p>

		<p>leevendamise ja põhjendatud juhul heastamise meetmed ning vajadusel seiremeetmed</p> <p>Käesolev VTK on aluseks KSH aruande koostamisele. VTKs märgitakse mõjuhindamise ulatus, üldplaneeringu elluviimisega eeldatavalt kaasnedavad oluline keskkonnamõju, sealhulgas mõju inimese tervisele ja varale, piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkus, võimalik mõju Natura 2000 võrgustiku aladele. KSH läbiviimise ajakava sõltub üldplaneeringu koostamise ja menetlemise ajakavast (vt ptk 7).</p> <p>Üldised põhimõtted, mis Väike-Maarja valla üldplaneeringu koostamisel ja selle elluviimisel aluseks võetakse: Pöörata tähelepanu eraomandi puutumatus tagamisele ja tekkida võivate kitsenduste kohesele ja õiglasele kompenseerimisele vältimaks väikemaomanike omandist loobumist.</p> <p>Transpordivõrgustiku ja muu infrastruktuuri, sh kohalike teede, raudtee, sadamate ning väikesadamate üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine</p> <ul style="list-style-type: none"> - selgitada välja tänavate ja maanteed kaitsevööndi muutmise vajadus ja sellest tulenevad piirangud ja nende kompensatsioonimehhanism <p>Tehnovõrkude ja -rajatiste üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine</p> <ul style="list-style-type: none"> - analüüsida õhuliinide maasse viimise võimalikkust ja vajalikkust (näiteks tiheasustusega aladel) esmajärjekorras maatulundusmaal <p>Ranna ja kalda ehituskeelu vööndi suurendamine ja vähendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> - vajadusel määratleda ehituskeeluvööndi muutmise põhimõtted - vajadusel ehituskeeluvööndi täpsustamine ja ehitustingimuste täpsustamine <p>Väärtuslike põllumajandusmaade, rohealade, maastike,</p>	<p>täiendavat lisandväärtust ei loo.</p> <p>3. Jätsime arvestamata ettepanekuga täiendada KSH eesmärgi sõnastusega „koostatakse mõjude sotsiaalmajanduslik analüüs“, kuna sotsiaalmajanduslike mõjude hindamine on üks KSH komponente (vt ptk 5.1.) ja eraldi analüüsi selleks ei koostata.</p> <p>4. Täiendusettepanek „ja varale“ ei ole vajalik, kuna KSH eesmärgina on sõnastatud, et KSH käigus hinnatakse üldplaneeringu elluviimisega kaasnevat mõjusid „inimese tervisele ja heaolule, kultuuripärandile ning varale“.</p> <p>5. Jätsime arvestamata sõnastusettepanekuga „Pöörata tähelepanu eraomandi puutumatus tagamisele ja tekkida võivate kitsenduste kohesele ja õiglasele kompenseerimisele vältimaks väikemaomanike omandist loobumist.“ Tegemist on haldusmenetluse üldpõhimõttega ning ka planeerimisseaduse aluspõhimõttega, mille kohaselt kõik piirangud eraomandile peavad olema proportsionaalsed, vajalikud ja põhjendatud. Kui piirangud seda ei ole, on tegemist õigusvastase planeeringuga. Selle põhimõtte eraldi ümberkirjutamine ei ole vajalik, kuna see tuleneb juba seadusest.</p> <p>6. Jätsime arvestamata täiendada transpordivõrgustiku ülesannet sõnastusega „ja sellest tulenevad piirangud ja nende kompensatsioonimehhanismid“, kuna alade ja objektide väärtuse säilitamiseks vajalike tingimuste seadmine on juba planeerimisseadusest tulenevalt üldplaneeringu ülesanne ning ruumilise arengueesmärgi sõnastuses täiendavat lisandväärtust ei loo. Avalikes huvides seatud piirangute reeglid sätestab seadus.</p>
--	--	--	---

		<p>maastiku üksikelementide ja looduskoosluste määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine</p> <ul style="list-style-type: none"> - vajadusel täiendavate väärtuslike maastike määramine ja nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine, kohese ja õiglase kompensatsioonimehhanismi väljatöötamine <p>Miljööväärtuslike alade ja väärtuslike üksikobjektide määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine</p> <ul style="list-style-type: none"> - määrata miljööväärtuslikud alad, väärtuslikud kultuurmaastikud ja väärtuslikud üksikobjektid ning näha ette kaitsetingimuste rakendamisel kohene ja õiglane kompensatsioonimehhanism - analüüsida ning määratleda meetmed määratud alade ja objektide väärtustamiseks ja kaitsmiseks, sh määrata miljööväärtuslikel aladel projekteerimis- ja ehitustingimuste andmise aluseks olevad ehituslikud ja arhitektuursed tingimused - vaadatakse üle juba kehtivates üldplaneeringutes miljööväärtuslike aladena väljatoodud alad ning nende vastavus eesmärgile, vajadusel näha ette võimalus tingimustele mittevastavate alade väljaarvamiseks. <p>Planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste, sh projekteerimistingimuste andmise aluseks olevate tingimuste, maakasutuse juhtotstarbe, maksimaalse ehitusmahu, hoonestuse kõrguspiirangu ja haljastusnõuete määramine.</p> <ul style="list-style-type: none"> - vältida elamupiirkonna laienemist juba tootmises- või loomakasvatustegevuses maaalale <p>Asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine</p> <ul style="list-style-type: none"> - vajadusel määratleda asustust (nt müra, metsatulekahju, tugeva tuule eest) kaitsva metsa alad ning tingimused neil aladel metsa 	<p>7. Jätsime arvestamata ettepaneku täiendada tehnovõrkude ülesannet täiendusega „esmajärjekorras maatulundusmaal“, kuna õhuliinide maasse viimise vajalikkus tuleneb esmajärjekorras nii öelda kitsastes oludes. Maatulundusmaa on valdavalt hajaasustuses paiknev maa-ala, kus õhuliini maasse viimine ei ole esmatähtis, kuna ruumivajadus on väiksem.</p> <p>8. Jätsime arvestamata ettepanekuga jätta välja sõna „vajadusel“ ranna ja kalda ehituskeeluvööndi suurendamise või vähendamise ülesandest, kuna täna ei ole see vajadus üheselt teada ja see selgub üldplaneeringu koostamise käigus.</p> <p>9. Jätsime arvestamata ettepanekuga sõnastada väärtuslike põllumajandusmaade jms määramise ülesande täienduseks „kohese ja õiglase kompensatsioonimehhanismi väljatöötamine“, kuna alade ja objektide väärtuse säilitamiseks vajalike tingimuste seadmine on juba planeerimisseadusest tulenevalt üldplaneeringu ülesanne ning ruumilise arengueesmärgi sõnastuses täiendavat lisandväärtust ei loo. Avalikes huvides seatud piirangute reeglid sätestab seadus.</p> <p>10. Jätsime arvestamata miljööväärtuslike alade määramise ülesande all sõnastustäienduse „ning näha ette kaitsetingimuste rakendamisel kohene ja õiglane kompensatsioonimehhanism“, kuna alade ja objektide väärtuse säilitamiseks vajalike tingimuste seadmine on juba planeerimisseadusest tulenevalt üldplaneeringu ülesanne ning ruumilise arengueesmärgi sõnastuses täiendavat lisandväärtust ei loo. Avalikes huvides</p>
--	--	---	--

			<p>majandamiseks ja töötada välja kohese ja õiglase kompensatsiooni mehhanism piirangutega aladele</p>	<p>seatud kitsenduste kompenseerimise reeglid sätestab seadus.</p> <p>11. Arvestame ettepanekuga täiendada miljööväärtuslike alade määratlemise ülesannet täiendusega „vaadatakse üle juba kehtivates üldplaneeringutes miljööväärtuslike aladena väljatoodud alad ning nende vastavus eesmärgile, vajadusel näha ette võimalus tingimustele mittevastavate alade väljaarvamiseks.“</p> <p>12. Jätsime arvestamata ettepanekuga täiendada üldplaneeringu ülesannet sõnastusega „vältida elamupiirkonna laienemist juba tootmises- või loomakasvatustegevuses maa-alale. Antud põhimõtet toetab üheselt asustuse suunamise ülesande all määratletud ülesanne „määratleda põhimõtted olemasoleva hajaasustusstruktuuri säilitamiseks ning tiheasustuse kompaktsuse tõstmiseks“, mille põhituumaks on vältida asulate ja kompaktselt hoonestatud alade laialivalgumist.</p> <p>13. Jätsime arvestamata ettepanekuga täiendada müra käsitleva ülesande käsitlust sõnastusega „ja töötada välja kohese ja õiglase kompensatsiooni mehhanism piirangutega aladele“, kuna avalikes huvides seatud kitsenduste kompenseerimise reeglid sätestab seadus.</p>
			<p>1. Kommentaar/küsimus Palun esitage oma seisukoht, millisena planeerite tekkivaid kitsendusi tehnovõrkude ja – rajatiste asukohast sõltuvalt (sh metsade majandamisele tekkivaid kitsendusi) ? Kui maaomanikele tekib planeeringu käigus täiendavaid piiranguid, kuidas olete planeerinud saamata jäänud tulu õiglase ja kohese kompenseerimise?</p> <p>2. Kommentaar/küsimus Palun esitage oma seisukoht,</p>	<p>1. Üldplaneeringuga seatavad piirangud ja kitsendused peavad tulenema seadusest (nende seadmiseks peab olema seaduses volitusnorm – nt planeerimisseaduses) ning nende kompenseerimise mehhanismid sätestab seadus. Kõik piirangud ja kitsendused peavad olema vajalikud, proportsionaalsed ja põhjendatud.</p>

		<p>millisena planeerite kitsendusi rohevõrgustikega aladel (sh metsade majandamisele tekkivaid kitsendusi)? Kui maaomanikele tekib planeeringu käigus täiendavaid piiranguid, kuidas olete planeerinud saamata jäänud tulu õiglase ja kohese kompenseerimise?</p> <p>3. Kommentaar/küsimus Kas planeerite üldplaneeringuga kehtestada täiendavaid piiranguid kaitstavate loodusobjektide näol lisaks olemasolevatele piirangutele? Kui maaomanikele tekib planeeringu käigus täiendavaid piiranguid, kuidas olete planeerinud saamata jäänud tulu õiglase ja kohese kompenseerimise?</p> <p>4. Kommentaar/küsimus Kui planeeringu käigus kehtestatakse piiravaid kaitse- ja kasutustingimused, siis kuidas olete planeerinud maaomanikele saamata jäänud tulu kohese ja õiglase kompenseerimise?</p> <p>5. Kommentaar/küsimus Kui planeeringu käigus kehtestatakse piiravaid kaitse- ja kasutustingimusi (pärandkultuuri objekti või kultuuriväärtusliku objekti näol), siis kuidas olete planeerinud maaomanikele saamata jäänud tulu kohese ja õiglase kompenseerimise?</p> <p>6. Kommentaar/küsimus Kui planeeringu käigus kehtestatakse täiendavaid kitsendusi puhke- ja virgestusalade näol, siis kuidas planeerite maaomanikele saamata jäänud tulu kohese ja õiglase kompenseerimise?</p> <p>7. Kommentaar/küsimus Palun esitage omapoolne seisukoht, millised oleksid piirangutega alad ning millised oleks vajalikud piirangud? Palun selgitage, kas on vajalik üldplaneeringuga reguleerida metsatulekahju leviku tõkestamiseks või tuleohu vähendamiseks raielankide suurust ja raievanust? Missugused abinõud võetakse kasutusele raievanuse piirangust tuleneda võiva tormikahjustuse ja metsatulekahju tekkimise vältimiseks ning haiguste- ja kahjurputukate leviku tõkestamiseks? Kuidas olete planeerinud täiendavate piirangute kehtestamisel</p>	<p>Üldplaneeringu eesmärk on tasakaalustatud ruumilahenduse väljatöötamine, mis tähendab kõikide ühiskonnaliikmete vajadusele tugineva ruumilise arengu kavandamist. See tähendab kindlasti ka kompromisside tegemist. Kõikide viidatud teemade käsitlemisel ja tingimuste väljatöötamisel tehakse koostööd erinevate ametkondadega, kogukondadega, eraisikutega jms. Küsimustele üksikasjalik vastamine ei ole praeguses üldplaneeringu protsessi faasis võimalik, kuna lahenduse väljatöötamise juurde alles asutakse.</p>
--	--	--	--

			<p>maaomanikule saamata jäänud tulu kohese ja õiglase kompenseerimise?</p> <p>8. Kommentaar/küsimus Palun esitage omapoolne seisukoht, millised oleksid piirangutega alad ning millised oleks sobivad piirangud või lähtutakse olemasolevatest õigusaktidest? Kas olete planeerinud täiendavate piirangute kehtestamis? Kui jah, siis mil moel toimub maaomanikule saamata jäänud tulu kohene ja õiglane kompenseerimine?</p> <p>Kirjeldada tingimused, millisel juhul on vaja rakendada sundvõõrandamist või sundvalduse seadmist</p>	
19	KARO METS OÜ, EREMKA OÜ	21.02.2020	<p>Punktis 5.3. MÕJU LOODUSKESKKONNALE on kirjeldatud erinevad looduskaitse tegevused ning üldiselt planeeritavad tegevused looduskeskkonna säilitamiseks ning kaitseks.</p> <p>Metsaomanikena palume üldplaneeringu igas etapis meeles pidada, et kõik piirangud, mis seatakse erametsaomanikele tuleb õiglaselt ning koheselt kompenseerida. Oleme valmis igakülgselt koostööks kõikides metsandust ning looduskaitset puudutavates küsimustes.</p>	<p>Oleme teadlikud, et iga üldplaneeringuga seatav kitsendus peab olema põhjendatud, proportsionaalne ja üheselt mõistetav. Samas tuleb aduda, et üldplaneeringu eesmärk on kokku leppida tasakaalustatud ruumiline areng, mis arvestaks kõikide ühiskonnaliikmete huvide ja vajadustega. Kõiki huvisid tuleb arvesse võtta, kaaluda ja sellest lähtuvalt kujundada üldplaneeringu lahendus.</p> <p>Teeme üldplaneeringu koostamisel võrdset koostööd kõigi asjassepuutuvate asutuste, kogukondadega ja ka metsaomanikega üheselt mõistetava ja selgelt kaalutletud planeeringulahenduse väljatöötamiseks.</p>

Kuupäev: aprill 2020